

universitātes avīze

www.lanet.lv/~luua
No 6

Otrdiena,
14. novembris,
2000. gads

Latvijas Universitātes izdevums (iznāk kopš 25.09.1922.)

AKTUALITĀTES

18. novembris - Latvijas Republikas proklamēšanas diena

Piešķirti jauni Triju Zvaigžņu ordeņi
Triju Zvaigžņu ordeņa dome nolēmusi iecelt par Triju Zvaigžņu ordeņa virsniekiem:
Lietuvas universitātes docentu **ALVĪDU BUTKU**,
bijušo Latvijas Universitātes rektoru **JURI ZAČI**.

Iecelt par Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieriem:
akadēmiskā žurnāla **UNIVERSITĀS** atbildīgo redaktoru
GUNĀRU CIMBULI,
profesoru **RIHARDU KONDRATOVIČU**.

Triju Zvaigžņu ordeņu un Triju Zvaigžņu ordeņa godzīmju svinīgā pasniegšana notiks Melngalvju namā 17. novembrī plkst. 18.00

- Sarikojumi**
Latvijas Republikas proklamēšanas dienā, sestdien, 18. novembrī:
- plkst. 10:00 Ekumenisks dievkalpojums Doma baznīcā.
  - plkst. 13:00 Svētku koncerts LU Lielajā aulā.
  - plkst. 13:00 Svētku koncerts Rīgas Kultūras un tautas mākslas centrā *Mazā Gilde*.
  - plkst. 14:00 LR Nacionālo bruņoto spēku svinīga parāde 11. novembra krastmalā.
  - plkst. 16:00 Svētku koncerts Rīgas Kongresu namā.
  - plkst. 18:00 Svētku koncerts LU Lielajā aulā.
  - plkst. 20:00 Latvijas Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas uzruna Doma laukumā.
  - plkst. 20:40 Svētku ugunošana 11. novembra krastmalā.

Profesors Fricis Gulbis Latvijas valsts svētkos pirms piecdesmit gadiem

Atzīmējot Latvijas Republikas proklamēšanas 82. gadadienu, mums jāpiemin tie patriotisma un darbīguma pilnie Universitātes mācību spēki, kas deva būtisku ieguldījumu brīvas un neatkarīgas valsts veidošanā tās sākuma posmā un turpināja brīvības ideju ne tikai nest sirdī, bet atklāti un ar dziļu pārliecības spēku paust un veidot pretsparu turpmākajā svešu varu kundzības laikā. Tāds bija fizikas profesors Fricis Gulbis (1891 - 1956) - gan izcils pedagogs, gan daudzpusīgs zinātnieks un jaunāko atziņu popularizētājs, gan arī plaša mēroga vadītājs.

Bet visplašāk viņu pazina kā istu Latvijas patriotu. Tuvojas profesora F. Gulbja 110 gadu dzimšanas diena. To svinēsīm pēc diviem mēnešiem, 19. janvārī. Valsts svētku un drīzās jubilejas sakarā ir vērts izlasīt profesora teikto runu Hamiltonas latviešu sabiedrības sanāksmē 1949. gada 18. novembrī.

JĀNIS JANSONS,
LU Zinātņu un tehnikas vēstures muzeja direktors

Cienītās dāmas un kungu!

(Runas tekstu publicējam saīsināti.)
Daudziem no mums šie jau ir 6. mūsu Valsts svētki trimdā. (...) Šodien mēs savu dzimteni varam skatīt tikai gara acīm un mūsu valsts cildenos sasniegumus tikai pieminēt. Gan lielākā mērā tautas daļa mūsu zemi vēl var skatīt ar istām acīm, bet vai šīs acis, kas ir asaru un bēdu pilnas, redz to lepno ainu, kāda bija mūsu zeme? Kādu tās to šodien redz, mēs varam iedomāties, jo turienes apstākļos mēs pazīstam no agrākiem laikiem un zinām arī, ka ir lietas, kas ar laiku nemainās. (...)

Varenu bilanci var uzrādīt mūsu valsts savas brīvības un neatkarības laikā. Domājot līdzī ar mūsu kaimiņvalstis - Igauniju un Lietuvu, kas bija līdzīgos apstākļos, mēs droši varam teikt, ka šis neatkarības laiks iezīmē ievērojamu posmu arī visas cilvēces vēsturē, jo diezgan vai kādreiz skaitliski tik mazas tautas tik īsā laikā un tik smagos apstākļos ir paveikušas tādu darbu saimnieciskā un kultūras laukā kā Baltijas tautas. Pēc Pirmā pasaules kara mēs saņēmām izpostītu zemi, sagrautas mājas, nopostītu rūpniecību, lauksaimniecību bez dzīvā inventāra un mašīnām. Maz bija ļaužu, kam būtu piedzīvojumi valsts lietu kārtošānā un vadišanā. Mēs nevienam nebijām pazīstami, un kredīta nekur mums nebija. Dabisku bagātību, pret ko to iemānīt, mums nebija. Un tomēr - kā fēnikss no pelniem drīzi vien pacēlās jaunā Latvi

SVEICAM

Sirsniņi sveicam mūsu redaktori **ILZI BRINKMANI** ar atgriešanos darbā! Priecājamies atkal tikties arī ar **GINTU LEIKARTI!**

"Universitātes Avīzes" kolektīvs

Atjaunotajai Teoloģijas fakultātei - 10 gadi! Apsveicam!

Izglītība cilvēces dziļākajos jautājumos

Šigada 8. novembrī Latvijas Universitātes Teoloģijas fakultātei tika svinēti desmit gadi kopš atjaunošanas. Kāda ir fakultātes būtība, virzība un mērķi, par to svētku reizē saruna ar **JURI ČALĪTI**, asociēto profesoru, Bibliskās teoloģijas docentu, Teoloģijas fakultātes dekānu.

Šobrīdējais fakultātes dekāns Juris Čālītis kopā ar fakultātes atjaunotāju mācītāju Juri Rubeni

- Ko mācāt studentiem Teoloģijas fakultātē?
- Darbojos vairākos virzienos. Mana specialitāte ir sistematiskā teoloģija, taču atbildu arī par Bībeles studijām un lasu kursus gan Vecajā, gan Jaunajā Derībā. Esmu arī Latvijas Bībeles biedrības jaunā Bībeles tulkojuma projekta koordinators.
- Kāds bija jūsu ceļš uz Latvijas Universitāti?
- Savulaik esmu studējis Merlandes universitātē filozofiju un psiholoģiju, bet Harvards universitātē - gan teoloģiju, gan reliģijas filozofiju. Ar LU teoloģiem esmu bijis saistīts gan ar šīs fakultātes priekšgājēju, kad tas vēl bija luteriskās baznīcas seminārs, gan vēlāk - jau ar Teoloģijas fakultāti.
- Sadarbība sākās 80. gados, kad, atbraucis no Kanādas, lasīju kursus studentiem. Kad pienāca 1995. gads, pārcēlos pavisam uz Latviju, uz Rīgu. Iemesls bija tas, ka manā specialitātē - sistematiskajā teoloģijā - trūka speciālista, un man likās brīnišķīga iespēja būt par mācītājspēku LU. Tolaik bija mācītājs latviešu drau

ŠAJĀ NUMURĀ:

Pulcējas studiju organizatori
- 2. lpp.

No kreisās: T. Volkova, Banku augstskolas prorektore, A. Lapiņa, LU Studiju daļas vadītājas vietniece, J. Krūmiņš, LU mācību prorektors, E. Beķeris, RTU mācību prorektors, L. Sprūge, LU Studiju daļas vadītāja, P. Bušmanis, LLU mācību prorektors

Noslēgts līgums ar Vītauta
Dižā universitāti
- 2. lpp.

Atklāta 13. fakultāte
- 3. lpp.

Latvijā vienīgā vieta, kur var
apgūt klasisko filoloģiju - ir
Universitāte
- 5. lpp.

Sports
- 7. lpp.

"Dandariem" - 20! Suminām!

"Dandaru" budēji Ziemas ballē Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā 1998. gadā

JAUNUMI

Pulcējas studiju organizatori

Kārtējo darba gadu ir uzsācis Latvijas augstskolu mācību prorektoru un studiju darba vadītāju seminārs. Jau piekto gadu reizi divos mēnešos Universitātes Senāta zālē pulcējas visu Latvijas augstskolu mācību prorektori, Studiju daļu vadītāji un citi studiju organizatori. Semināra iniciatori un organizatori ir Universitātes mācību prorektors prof. J. Krūmiņš un Studiju daļas vadītāja L. Spru-

ģe. Jau ir izveidojusies tradīcija katru semināra akadēmisko gadu beigt ar divu dienu konferenci kādā no Latvijas augstskolām. 1999./2000. akadēmiskais gads bija veltīts vienotas Latvijas studiju procesu reglamentējošas dokumentācijas izstrādei. Noslēguma konferenci, kurā tika analizētas augstākās izglītības attīstības tendences Latvijā un Eiropā, rīkoja Liepājas Pedagoģiskā augstskola.

No kreisās: J. Čakste, LR IZM AIZD direktors, S. Gūtmane, Kristīgās akadēmijas rektore, G. Tora, LU Studiju daļas metodiķe, A. Konstantinova, AIP vecākā referente, J. Dzelme, AIKNC direktors, A. Kiščenko, Biznesa augstskolas "Turība" prorektors

No kreisās: J. Zaļkalns, AML mācību prorektors (Latvijas Medicīnas akadēmija), A. Gulbe, AML Mācību daļas vadītāja, V. Vikmane, LR IZM AIZD nodaļas vadītāja, S. Rabša, Daugavpils pedagoģiskās universitātes (DPU) mācību prorektors, M. Ļebedjaškova, DPU Studiju daļas vadītāja, R. Rupeka, Liepājas Pedagoģiskās augstskolas (LPA) mācību daļas vadītāja, R. Veits, LPA mācību prorektors

Šagada pirmajā sanāksmē, kas notika 26. oktobrī, piedalījās 13 augstskolu pārstāvji, LR IZM AIZD direktors J. Čakste, nodaļas vadītāja V. Vikmane, AIP pārstāve A. Konstantinova, AIKNC direktors J. Dzelme, LU Studiju daļas vadītāja L. Spruģe sniedza pārskatu par iepriekšējā gadā paveikto, LLU mācību prorektors as.prof.P.Bušmanis dalībniekus iepazīstināja ar Liepājas konferences darba kopsavilkumu, kurā ir atzīmēts, ka:

- Latvijas augstākā izglītība var sekmīgi iekļauties ES izglītības telpā. Pārmaiņu procesi Latvijā sekmē šo virzību pat labāk nekā "vecajās" valstīs ar nostabilizējušos augstākās izglītības sistēmu;

- pamatotas kvalitātes vadības sistēmas ieviešana augstskolās ir garants augstskolas sekmīgai darbībai;

- akreditācijas process kopumā

vērtējams pozitīvi. Pašnovērtēšanās process ir iegājis augstskolu darbībā un dod nepieciešamos pārmaiņu rezultātus. Pie nepietiekamā augstskolu finansējuma salīdzinoši dārgi izmaksā starptautiskās ekspertu komisijas.

Semināra dalībnieki vienojās, ka atkārtota akreditācija ir aizvietojama ar vienkāršāku un lētāku vērtēšanas formu – regulāru vispārēju pašnovērtēšanas visos augstskolas līmeņos. LU mācību prorektors prof. J. Krūmiņš un Studiju daļas metodiķe G. Tora iepazīstināja klātesošos ar LU Studiju padomē akceptētajiem studiju programmu pašnovērtēšanās pamatprincipiem. Tika izveidota darba grupa, kuras sastāvā ir vairāku augstskolu pārstāvji, lai izstrādātu vienotu pašnovērtēšanas sistēmu Latvijas augstskolās.

ANNA LAPIŅA

TELEGRĀFA STILĀ

☑ LU Fizikas institūts izsludinājis konkursu institūta direktora amatam. Kā aģentūru LETA informēja institūta pašreizējais direktors Agris Gailītis, konkurss izsludināts sakarā ar to, ka ar jauno gadu beidzas direktora pilnvaru termiņš.

Direktoru institūta padome ievēl uz trim gadiem un kandidatūru apstiprina Senāts.

☑ LU un "Cisco Systems" izglītos datorspeciālistus. Pasaulē līderis Interneta tehnoloģijas produktu ražošanā – "Cisco Systems Inc." sadarbībā ar LU kopīgi uzsāk datorspeciālistu izglītības programmu Latvijā. To paredz Cisco Dartotiklu akadēmijas programmas un LU Matemātikas un informātikas institūta noslēgtais līgums.

Latvijas un Vitauta Dižā universitātes sadarbība

No kreisās: rektors Ivars Lācis, Latvijas vēstniece Lietuvā Maira Mora, profesore Janīna Kursīte, rektors Vitauts Kaminskis

2. novembrī notika Latvijas vēstniecei Lietuvā v. e. M. Moras un Latvijas Universitātes rektora prof. I. Lāča vizīte Vitauts Dižā universitātē, kuras laikā tika parakstīts sadarbības līgums starp VDU Kauņā un LU Rīgā. Kā "Universitātes Avīzi" informēja viena no šīs vizītes dalībniecēm – LU Filoloģijas fakultātes dekāne prof. J. Kursīte, rektoram I. Lācim šis ir pirmais noslēgtais sadarbības līgums. Gan VDU rektors prof. V. Kaminskis, gan arī VDU Letonikas centra vadītājs doc. A. Butkus jau ir izteikuši atzīnību, ka šī sadarbība nav tikai līguma parakstīšana, bet arī prof. I. Lāča konkrēta saruna. Visu ekskursijai pa Kauņi atvēlēto laiku rektors izmantoja sapspringtās pārrunās par akadēmisko sadarbību pedagoģijā un zinātniskajā darbā, īpaši veicinot studijas un pētniecību baltistikā. Līgums starp abām

universitātēm ir noslēgts uz pieciem gadiem, un ikviens interesents studentu apmaiņas ietvaros kādu no mācību semestriem var pavadīt VDU Kauņā. Ārkārtīgi svarīgs ir moments, ka šis divām vienīgajām vēl palikušajām baltu valodām ir pirmais universitāšu līmenī abpusēji finansētais projekts. Pašreiz VDU un LU vieno arī kopīgi divreiz gadā izdots žurnāls "Acta Baltica", kas sākotnēji bija lietuvišu humanitāro zinātņu nozaru žurnāls. Šī līdstonistikas un letonistikas lietuvalodā starpvalstu līmenī ir reāls sākums nopietnai sadarbībai Baltijas universitāšu starpā. Tās nepieciešamību pierāda arī fakts, ka šīs sadarbības aizsācējs, VDU Letonikas centra vadītājs A. Butkus, 18. novembrī saņēms Triju Zvaigžņu ordeni.

GITA LIEPIŅA

Lietuvas universitātes docents Alvijs Butkus un LU rektors Ivars Lācis

Biznesa plānu konkurss studentiem 2000

"Pagājušā gada konkurss bija tik veiksmīgs un studentu atsauce tik liela, ka mēs nolēmām to izveidot par ikgadēju pasākumu. 1999. gada konkursā tika iesniegti vairāk nekā 30 biznesa plānu," ko uzrakstījis 61 students no 11 Latvijas augstskolām. Pasākums noslēdzās ar lietišķām vakariņām, kurās piedalījās arī Guntis Ulmanis, Latvijas eksprezidents, un Kārlis Šeparde, Eiropas Rekonstrukcijas un Attīstības bankas izpilddirektore Amerikas Savienotajās Valstīs," atceras konkursa priekšsēdētājs Harolds Celms. Amerikas Tirdzniecības palāta Latvijā arī šogad izsludina "Biznesa plānu konkursu studentiem 2000". Šajā konkursā var piedalīties visi Latvijas augstāko mācību iestāžu studenti. "Amerikas tirdzniecības palāta un šī konkursa sponsori vēlas veicināt uzņēmējdarbības attīstību un jaunu uzņēmumu radīšanu, ko veiktu talantīgi Latvijas studenti," norāda Harolds Celms. Lai studentiem palīdzētu sagatavot biznesa plānus, viens no konkursa sponsoriem – Deloitte & Touche – šogad 28. oktobrī Radisson SAS viesnīcā Daugavas zālē vairāku stundu

garumā organizēja bezmaksas semināru "Kā izveidot veiksmīgu biznesa plānu". Jāatzīst, ka šī studentiem bija vienreizēja iespēja augstas klases profesionāļu vadībā attīstīt savas kā nākotnes uzņēmēju dotības.

"Veiksmīgs bizness = izcila ideja + lielisks biznesa plāns + oriģināla rīcība" – šī formula seminārā izskaidroja vairākkārt. Jāatzīmē, ka gan pašā seminārā, gan arī visas ar biznesa plāna izstrādi saistītās informācijas valoda bija angļu. Kā komplimentu Latvijas studentiem var uzsvert – angļu valoda vismaz šajā seminārā nebija šķērslis savstarpējiem jautājumiem, atbildēm un plašākiem dialogiem. Kā ikvienā konkursā, arī šajā uzvarētājus gaida vērtīgas balvas.

Pirmās vietas ieguvējam tiks piešķirta naudas prēmija \$ 1000 (pēc nodokļu samaksas) un viens bezmaksas semestris Rīgas Biznesa institūta MBA programmā Ls 338 vērtībā. Otrās vietas ieguvējs iegūs naudas prēmiju - \$ 600 (pēc nodokļu samaksas) un vienu bezmaksas kursu Rīgas Biznesa institūta MBA programmā Ls 169 vērtībā.

Trešās vietas ieguvējs saņems

REDAKTORES
SLEJAKo vērts ir
intelekts?

Izlasot rubrikā "Redaktora sleja" Gata Dilāna pārstāvēto profesora Gundara Keņiņa-Kinga eseju un piebildi, kurā minēts arī mans vārds, radās nelielas pārdomas.

Esmu laimīga, jo esmu piepūlējusies to sieviešu skaitam, kam ticis dots brīnums – laist pasaulē gaidītu un mīlētu bērnu. Mūsdienā sarežģītajos ekonomiskajos apstākļos jābūt sabalansēt starp ģimeni un darbu, tādēļ, citu kolēģu atbalstīta, pamazām atkal iesaistos redakcijas priekšos un bēdās.

Manis uzaicinātais galvenās redaktora vietas izpildītājs kolēģu neizlabotā variantā esot rakstījis: "Ar nožēlu man jāpaziņo, ka taisos atbrīvot redaktora krēslu, jo darbā negaidīti atgriezās atvaļinātā galvenā redaktore Ilze Brinkmane." Tad atcerējos reiz manu vecāku teikto: "Ko līdz beigt augstas skolas, ja trūkst dvēseles inteliģences?"

Laikam gan tas ir vienalga, vai cilvēks isāku vai garāku laiku studējis Zviedrijā, Anglijā vai Amerikā, ja viņa sirds ir neizglīkota.

Augstu rādītāju intelekts (svešvalodu prasme, menedžmenta apguve u.tml.), manuprāt, nav mēraukla pozitīvam šo prasmju lietojumam un devumam citiem, ja saskarsmē ar līdzcilvēkiem šis intelekts ir ar negatīvu zīmi. Intelekts var kalpot arī ļaunuma impērijai, militarismam, garīgai citu apspiešanai u. tml.

Redaktora slejas autors G. Dilāns uzsver prof. G. Keņiņa-Kinga teikto par koleģialitātes un uzticamības trūkumu vai esamību augstskolās. Tad, manuprāt, tā ir arī kolēģu atklātības un viedokļu cieniņšana ne tikai tualetes papīra rullīša līmenī, kā to vērtē raksta autors.

Runāt vajag, arī diskutēt, bet allaž to ir patīkami darīt ar cilvēkiem, pēc sarunas ar kuriem tu jūties bagātāks, ja vari būt priecīgs, ka ir laimējies šo cilvēku satikt un uzklaut, kaut vai reizi.

Sliktāk, ja secini: tukša muca tālu skan. Ceru, ka Latvijas intelektuālie prāti pārsvarā ir arī ar bagātu un skaistu dvēseli, ne tikai spējīgi pirkt un pārdot...

ILZE BRINKMANE,
galvenā redaktore

GITA LIEPIŅA

JAUNUMI

13. fakultāte LU

1. novembris daudzus pulcināja līdz nepazīšanai izremontētās bijušajās Rīgas Aviācijas universitātes telpās, kur notika LU Sociālo zinātņu fakultātes atklāšanas svētki.

Nākamās žurnālistus, sociālos darbiniekus, sociologus un politologus vēltīgi meklēt Filoloģijas fakultātē Visvalža ielā 4a vai Vēstures un filozofijas fakultātē Brīvības bulvārī 32. Jau divus mēnešus līdzās pierastajām LU fakultātēm savu darbību ir pieteikusi 13. Universitātes fakultāte, kura savu mājvietu ir radusi jaunās telpās - Lomonosova ielā. Kā atklāšanas ceremonijā klātesošajiem atzinās šīs fakultātes sirds un dvēsele - dekāne Inta Briķe: - Varbūt, ka ar Sociālo zinātņu fakultāti ir tāpat kā ar Rīgu - tā nekad nedrīkst būt pilnībā gatava... -

Savu atzīnību par labi padarīto darbu izteica arī LU rektors Ivars Lācis: - Šis darbs ir pierādījis, ka šodien neviens neko nevar panākt, ja nav sava veida dulluma. Dullumam ir jābūt, un, ja vēl tas tiek ietērpts saprātīgās formās, kā visiem redzams, var nonākt pie skaisti izremontētām telpām. - Šiem vārdiem sekoja atklāšanas svinībās neiztrūkstoša sastāvdaļa - svinīgā lentes pargriešana. Skaļiem aplausiem skanot, šo ceremoniju veica Universitātes rektors Ivars Lācis un fakultātes dekāne Inta Briķe. Pirmais lentes gabals nonāca rektora īpašumā, otru sev paturēja dekāne, un vēl viens tika uzdāvināts LU bijušajam rektoram Jurim Zaķim. Atlikusi lentes daļa pēc Ivara Lāča ierosinājuma tika nodota izsolei, kurā ikvienam interesentam par attiecīgu samaksu būs iespēja savā īpašumā iegādāties kādu tās daļu...

Pasākuma turpmākajā gaitā vārds tika dots arī profesoram Jurim Zaķim, kura darbības laikā tika akcentēta Sociālo zinātņu fakultātes tapšana. Bijušais rektors ironizēja, ka, apstiprinot Sociālo zinātņu fakultātes izveidi un atļaujot tai ņemt kredītu, viņš atradies izdevīgā situācijā, jo visas rūpes par kredītu atdošanu un reālu fakul-

Sociālo zinātņu fakultātes dekāne Inta Briķe un LU rektors Ivars Lācis lentes griešanas brīdī

tātes darbību tika nodotas nākamajam rektoram... Uz viņa pleciem, tā sakot, tas vairāk negulstot... Vēlot "daudz baltu gadiņu", profesors atzina, ka šeit, Lomonosova ielā, viņaprāt, ir izdevīga vieta studentu pilsētiņas veidošanai. Apsveicēju vidū bija gan Tālis Tisenkopfs no socioloģijas katedras, kas fakultātes mācībspēkus, studējošos, ielūgtos viesus un citus klātesošos sveica akadēmiķa Jāņa Stradiņa vārdā, gan arī Aivis Freidenfelds no LR Valsts kancelejas, kas visiem jaunajās telpās vēlēja gūt ļoti daudz un ļoti labas zināšanas.

- Latvijas Televīzija gaida speciālistus... - tā savā apsveikumā atzinās LTV ģenerāldirektors Rolands Tjarve. Šajās jaunajās telpās sasniegt visu, pēc kā sociālās zinātnes ir ilgojušās, vēlēja pārstāvji no Filoloģijas fakultātes. LU bibliotēkas darbinieki jaunajai fakultātei sveica, tai dāvinot laika ratu un norādot, ka "laimīgie minūtes neskaista, veiksmīgie gan..."

Pasākumā izskanēja arī daudzi pateicības vārdi cilvēkiem, bez kuriem, dekānes Intas Briķes vārdiem sakot, mēs nebūtu tur, kur mēs tagad esam. Paldies tika teikts gan LU rektoram Jurim Krūmiņam un LU direktoram Atim Peičam, gan profesio-

nālajam Arhitektūras birojam un Rīgas Domes kapitālās celtniecības un remonta pārvaldei, gan SIA "NORD" un SIA "Arčers". Daudzo apsveikumu un pateicības vārdu noslēgumā visi tika laipni aicināti nelielā ekskursijā pa fakultātes telpām. Tai sekoja kopīga lielā svētku klīnģera baudīšana, ar ko arī LU Sociālo zinātņu fakultātes oficiālās atklāšanas svinības beidzās. Tomēr jautrākā šīs dienas daļa daudziem vēl bija tikai priekšā. Ar teatralizētām nodaļu prezentācijām, kurās tika solīta gan vecāko kursu studentu, gan arī mācībspēku piedalīšanās, Sociālo zinātņu fakultātes svinības turpināja "fukšu iesvētīšana". Savu kulmināciju svētki sasniedza LMA Studentu klubā, kur uz "Fukšu Retro Balli" tika aicināti gan fukši, gan vecāko kursu studenti, gan arī fakultātes pasniedzēji. Svinīgais zvērests un simboliska iesvētīšana, konkursi un atrakcijas - to visu bija iespējams baudīt ABBA's, MODO, BONEY M u. tml. mūzikas pavadijumā. Vēlot, lai 13. skaitlis nestu tikai veiksmi, LU Sociālo zinātņu fakultātes sveicēju pulkam pievienojas arī "UA"!

GITA LIEPIŅA

Studenti par savu jauno fakultāti

Uz sarunu aicināju Sociālo zinātņu fakultātes Studentu pašpārvaldes locekļus: IEVU AKULI - komunikācijas zinātņu 2. kurss, ZANDU LĀCI - sociālā darba 4. kurss, JĀNI DAUGAVIETI - socioloģijas 3. kurss, ANTRU TAUTKEVICU - komunikācijas zinātnes 3. kurss.

- Kāda ir Sociālo zinātņu fakultātes rašanās vēsture?

- Šī ir pirmā sezona, kad sākusī darboties LU jaunā - Sociālo zinātņu fakultāte. Lēmums un ideja par šīs fakultātes izveidošanu nāca no socioloģijas pasniedzējiem. To apstiprināja toreizējais rektors Juris Zaķis, un te nu mēs esam. Nepatīkamākais moments bija tas, ka ar studentiem neviens nekonsultējās, un būtībā fakultātes izveidošanu viņiem paziņoja kā faktu. Aptauja, ko mēs veicām vasarā, liecināja, ka studentiem šāda jauna fakultāte nemaz nebija vajadzīga. Iespējams, ka tagad viņu domas ir mainījušās.

- Tieši pret ko bija būtiskākie iebildumi?

- Visvairāk iebildumu bija tieši par pārceļšanās faktu.

Kad sākumā bijām atbraukuši aplūkot jaunās telpas, tās izskatījās vienkārši katastrofāli. Tajā momentā mums neizdevās reāli iedomāties, kādas tas izskatīsies, jo līdz mācību sākumam bija palicis ļoti maz laika.

Pavasārī izcēlās skandāls sociologos un politologos arī par studiju maksu, kas tika paaugstināta gandrīz par 100%.

Jānis: - Ēdnīca mani neapmierina, tur ir tikai alumīnija karotes, kas ir ļoti kaitīgas cilvēku veselībai. Tā-

pat neesmu redzējis, ka ēdnīcā izsistu čeku. Ja domājam valstiski, tas nepavisam nav pareizi.

Viņam šajā jautājumā oponente Zanda: - Vēstures un filozofijas fakultātē ēdnīca arī nebija nekāda labā, ēdiens bija apšaubāma svaiguma. Salīdzinājumā ēdināšanas ziņā te nekas nav pasliktinājies.

- Kādas ir reālās priekšrocības, ko šī vieta varētu piedāvāt?

- C daļas priekšmeti. Vienam gan tas ir ieguvums, otram - zaudējums. Piemēram, sociologiem interesē filozofija, vēsture. Tagad ir diezgan neiespējami vienmēr skriet uz centru, uz mūsu veco fakultāti - VFF.

Pasniedzēji pārceļšanās procesā arī nav pazuduši. Komunikāciju nodaļā mums bija konkrēts piemērs - pasniedzējs Kārlis Streips apgalvoja, ka no Filoloģijas fakultātes jau nu prom neies. Tomēr tagad viņš ir šeit.

Varbūt varam palielināt ar tiem pasniedzējiem, kas mums te ir? Piemēram, Socioloģijas nodaļā ir tādas zvaigznes kā vadītājs Tālis Tisenhofs, Aivars Tabūns, Sociālā darba programmas vadītāja Signe Dobelniece. Arī komunikāciju zinātņu speciālists docents Ābrams Kleckins ir mūsu mācībspēks. Mūsu dekāne ir Inta Briķe. Piemēram, Socioloģijas nodaļas pasniedzēji apgalvo, ka šeit var apgūt socioloģiju visaugstākajā iespējamajā līmenī Latvijā.

- Kādas ir fakultātes Studentu pašpārvaldes funkcijas?

- Esam ievēlēti pavasarī, un esam pirmā šīs fakultātes pašpārvalde. Radām gan juridisko, gan pārējo bāzi. Pašpārvaldē esam ievēlēti deviņi, un seši no mums ir ar balsstiesībām SZF domē. Mūsu domē, šķiet, ir vislielā-

kais studentu procents no visām fakultātēm.

Pamazām apzinām mūsu iespējas ietekmēt tos procesus, kas tieši attiecas uz studentiem.

- Vai ar jūs viedokli rēķinās?

- Cenšas. Iespējams, ka tad, kad studenti kuluāros kaut ko runā, tas netiek ņemts vērā, bet tad, kad nāk pašpārvalde ar konkrētu priekšlikumu, tad ir citādāk. Cenšamies konstruktīvāk sadarboties ar vadību, rēķināties viens ar otru.

Studentu pašpārvaldes sadarbības ar rektora vietnieku saimniecības jautājumos Ati Peiču panākums ir tas, ka mums tagad ir kopmītnes. Tiesa, bez dušām un siltā ūdens, bet piecu minūšu gājienā no SZF.

Pašpārvalde nav statusa pēc.

- Kad telpas varētu būt savestās pilnīgā kārtībā?

- Lielu lomu spēlē nauda; arī datorsistēmas vēl finansiālu iemeslu dēļ nav Interneta pieslēguma visiem datoriem. Viss, kas ir izdarīts, ir sāksis no pašiem pamatiem un prasījis ļoti daudz līdzekļu. Tas, kā mēs šajā fakultātē jūtamies, atkarīgs vienīgi no mums. Arī no tā, cik daudz mēs redzam, kas notiek apkārt.

Mēs varam zināt tikai to, ko paši gribam. Ko vēlas pārējie studenti, tas būtu jāsaprot viņiem pašiem. Mēs no studentiem gaidām lielāku aktivitāti.

Aicinām atsaukties cilvēkus, kas varētu palīdzēt izveidot fakultātes "Mājas lapu" Internetā. Mūsu adrese: www.tornis.lv/sp 327.istaba

ANDA LASE

VIEDOKĻI

Do you sprechen по русски ?

Domāju, ka katrs no jums kādreiz būs nonācis situācijā, kad savstarpējās saprašanās nolūkos ar latviešu valodu vien ir par maz. Šoreiz nerunāšu par tiem gadījumiem, kad situācija un apstākļi piespiež jūs šo un to pateikt skaļākā, rupjākā un sabiedrībā valdošajām normām nepieņemamākā tonī. Runa šoreiz būs par svešvalodām - vācu, krievu, angļu, franču, spāņu, itāļu un vēl un vēl, jo svešvalodu ir tikpat daudz un tās ir tikpat dažādas kā mēs - to lietotāji.

Agrāk vai vēlāk ikviens no mums apjauš, ka svešvalodas šodien ir nevis greznība, bet gan dzīves nepieciešamība. Līdz ar šo atskārsmi parasti arī rodas te viens, te otrs jautājums. Gan par to, kuru no svešvalodām mācīties, gan arī - kā to izdarīt visefektīvāk. Nereti, tā dienu no dienas sēžot un brīžiem, šķiet, bezjēdzīgi mācoties, pārņem banāli jautājumi - "kāpēc es to vispār daru - tas ir moderni, to prasa darbs, vai tas vienkārši ir tas, kas man patīk?" Šie arī bija jautājumi, uz kuriem lūdzu atbildēt Universitātē sastaptos studentus.

Ko par svešvalodām domā studenti?

Daina Ozoliņa,
Filoloģijas fakultāte:

- Bez

dzimtās latviešu zinu krievu valodu. To jau no 1. klases man mācīja skolā. Labā līmenī māku angļu valodu. Pagājušajā gadā tajā noliku bakalaura eksāmenu. Zinu latīņu un sāku mācīties sengrieķu valodu. Man liekas, ka tā ir inteliģence - zināt šīs valodas. Šobrīd man nav vēl sanācis šīs valodas pielietot praktiski, bet es uzskatu, ka uz latīņu valodas bāzes labi varētu mācīties itāļu, franču, spāņu valodu. To labprāt gribētu darīt Universitātē, bet, ja šeit to nepiedāvās, domāju iet kursus. Nākamgad esmu nolēmusi mācīties jaungrieķu valodu. Kā pirmo no valodām ieteiktu mācīties angļu. Visefektīvāk - klausoties angļu dziesmas, runājot ar ārzemniekiem, izmantojot dažādu koru un deju kolektīvu piedāvāto iespēju ceļot. Lai valodu mācītos pašmācības ceļā, ir jābūt lielai uzņēmībai. Tieši šādā ceļā es domāju mācīties franču valodu, tādēļ pēc kāda laika varēšu pateikt - kā tas ir. Svešvalodas ir nepieciešamas. Ar tām mēs varam celt gan savu, gan arī valsts prestižu, līdzīgi kā valsts prezidentē.

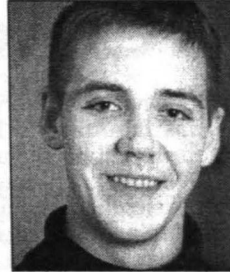
Vineta Kaģe,
Filoloģijas fakultāte:

- Nekad neesmu tā skaitījusi, cik valodas zinu. Krievu un angļu valodu mācījos jau pamatskolā. Vidusskolā bija vācu valoda. Atnākot uz Universitāti, 1. kursā klāt nāca lietuvisku valoda un šogad - latīņu valoda. Angļu valodu es mācos vēl arī papildus - Universitātes piedāvātajā Angļu klubā. Tad vēl ir arī ārzemju draugi, kuriem angļu valodā rakstu vēstules. Krievu valoda man ir kā papildlīdzeklis, jo, piemēram, latīņu valodai vārdnīcas ir tikai krievu valodā. Draugu krieviski runājošo vidū man nav, bet es nedomāju, ka tas kaut kā būtiski ietekmētu manas krievu valodas zināšanas. Dzīvojot Rīgā, šī valoda ir jābūt, jo pārsvarā gandrīz visur ir krievu tautības cilvēki. Kā pirmo, manuprāt, var mācīties angļu valodu. Pašmācības ceļā to, manuprāt, nevar izdarīt. Ir tomēr kādam jābūt, kas izskaidro, vai es pareizi domāju, vai pareizi daru. Ja students mācās svešvalodas, viņa mācību kvalitātei uzreiz ir augstāks līmenis.

Jānis Dreimanis,
AML/RSU:

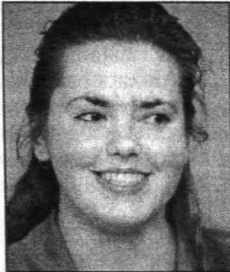
- Krievu, vācu, angļu un latīņu valodas ir tās, kuras es zinu. Krievu valodu neaizmirst palīdz draugi un paziņas Universitātē, kuru dzimtā valoda ir krievu. Angļu valodu nopietni mācījos skolā, kur tā man bija profilkursā. Tad vēl esmu gājis uz kristīgo amerikāņu pārrunas vakariem, kuros sarunvaloda ir angļu. Latīņu valodu māca Universitātē. Ar vācu valodu ir grūtāk - es saprotu, ko man saka, bet pašam atbildēt ir sarežģītāk. Uzskatu, ka visvieglāk ir iemācīties angļu valodu. Vienīgi pēc tam ir grūtāk mācīties vācu valodu, jo jūk vārdi, kuri šajās valodās ir līdzīgi rakstāmi, bet ar dažādu nozīmi. Ja skolotājs iedod pamatus, tad pašmācības ceļā var mācīties gramatiku, bet iemācīties runāt pašmācības ceļā - tas jau ir tā pagrūtāk. Svešvalodas Latvijā ir ļoti nepieciešamas, pirmkārt, ja cilvēks kaut kur grib strādāt. Otrkārt, angļu valodu ir perspektīvākā tādā ziņā, ka ar to var mācīties praktiski jebkurā pasaules augstskolā. Mūsdienās svešvalodas ir nepieciešamas arī tad, ja cilvēks grib nodrošināt sev pārticīgu dzīvi.

Karina Kurtiņa,
Medicīnas fakultāte:

- Es zinu

krievu un angļu valodu. Abas tās esmu mācījusies pamatskolā un vidusskolā. Esmu arī daudz braukājusi pa s e m i n ā r iem, kur darba valoda ir angļu. Tieši pa medicīnas līniju, protams, ir kaut kādas nianšes, kaut kādi termini, kas ir jāpaskatās vārdnīcā, bet pārsvarā man viss ir skaidrs. Draugu vidū man ir gan latviski, gan krieviski, angļiski, zviedriski, norvēģiski runājošie - un tas palīdz. Angļu gan ir tā starptautiskā valoda, kas saskarsmes procesā ar visiem šiem cilvēkiem ļauj saprasties visperfektāk. Arī vācu valoda ir laba, bet pēc manas pieredzes faktiski visur tiek izmantota angļu valoda. Ja tu mācies valodu un pēc tam neizmanto to - vari uzskatīt, ka tu šo valodu nezini. Cilvēks ar mugurkaulu valodu var iemācīties arī pašmācības ceļā. Ir jābūt lielai sevis piespiešanai. Svešvalodas šodien ir nepieciešamība, un, ja tās nezina, cilvēks ir kā bez rokām.

GITA LIEPIŅA

SVEICAM

Izglītība cilvēcības dziļākajos jautājumos

◀ 1. lpp.

Lai fakultāti atjaunotu, savulaik bija nepieciešama LU eksrektora Jura Zaķa drosme un atbalsts. Attēlā J. Zaķis ar kundzi Anitu pirmo sveicēju vidū

dzē Toronto. Atgriezies Latvijā, jo sapratu, ka varu cilvēkiem dot daudz vairāk, nekā paliekt Kanādā. Protams, ka mācītāja darbs arī ir liels un svarīgs, bet to ārpus Latvijas biju veicis vairāk nekā 30 gadu. Tā mainīju savu ierasto dzīvi.

- Vai labprāt kļūvat par Teoloģijas fakultātes dekānu?

- Ļoti negribīgi. Taču dekāns esmu kopš pagājušā gada jūnija. Toreiz bijām divi pretendenti uz šo amatu. Tā loze krita man, jo otrs kandidāts to nevēlējās uzņemt. Patiesībā mans īstais aicinājums un prieks ir būt auditorijas priekšā, būt pedagogam. Tas man patīk un arī veicas. Ēsot dekāna amatā, arī ir interesantas iespējas. Kopā ar kolēģiem tagad strādājam, lai pārveidotu mūsu kursu un programmu klāstu.

Pirms desmit gadiem, kad fakultāte tika atjaunota, tā Latvijas Evaņģēliski luteriskajai baznīcai gatavoja mācītājus. Gandrīz visi jaunākās paaudzes mācītāji ir mūsu fakultātes absolventi. Vēl arvien LU Teoloģijas fakultāte ir vienīgā, kura spēj universitātes līmenī ar plašu teoloģisko izglītību sagatavot mācītājus Latvijā. Taču šo funkciju pārņēma Lutera akadēmija, un tāpēc ir jāpārveido mūsu programma. Gribam izcelt noteiktus kursus. Jūdaika ir lauks, kurā gribam specializēties īpaši. Mums ir programma skolotāju sagatavošanā. Vēlamies arī attīstīt Baltijas reliģijas jautājumus. Do-

mājam par sociālās aprūpes darbinieku sagatavošanu.

Sobrīd sagatavojam studentus trīs jomās. Pirmā ir teoloģija - kristīgā dzīveszina. Otrā ir reliģijas zinātne, kura izzina pasaules reliģijas. Trešā ir pedagogiskā - skolotāju programma, kas sagatavo ētikas un reliģijas skolotājus.

- Kādi, jūsuprāt, ir studenti?

- Domāju, ka zināms skaits studentu jau nāk ar priekšzināšanām un ieinteresētību reliģiskajos jautājumos. Liela daļa ir bez šīm iemaņām. Viņi ir nākuši tādēļ, ka viņus fascinē, piemēram, pasaules reliģijas, ir interese par eksotiskām reliģijām - budismu, hinduismu, islamu. Ir arī tādi, kuri nāk ar plašāku skatu uz dzīvi, jo reliģija piedāvā plaši atvērt zināšanu spektru.

Nereti kāds iedomājas, ka reliģija ir subjektīva ieinteresētība, atsevišķu cilvēku privāta attieksme pret Dievu, emocionālitate utt. Tas ir neko raksts un ļoti aplams aizspriedums, kurš nāk gan no marksisma filozofijas, gan arī laikmeta. Manuprāt, uzskats, ka viss ir acumirklīgi uztverams, pakļaujams un izzināms ar mūsu racionalitāti, ir subjektīvs un šaurs. Lai gan tas ir ļoti universāls. Tādēļ tieši Teoloģijas fakultātei ir būtiska vieta augstskolā, jo tā var Universitāti paturēt pie patiesas racionalitātes un saprāta. Studenti, kuri nāk pie mums, ir ar meklētāja vēlmi, ar spēju lietas izvērtēt neatkarīgāk nekā cilvēki, kuri

ir tieši virzīti uz kādu amatu. Domāju, ka tas attiecas uz visām humanitārajām zinībām. Tāpēc man ir nesaprotami, kāpēc humanitāro zinātņu fakultāšu dekāniem jācinās par savu eksistenci. Uzskatu, ka šīs fakultātes ir tās, kuras ienes mūsu vidē visbūtiskāko un plašāko zināšanu diapazonu vai spektru.

- Vai sadarbojaties ar citām augstskolām?

- Mums ir līgums ar Tbingenas universitāti Vācijā uz četriem gadiem. Katrā mācību posmā pie mums no Tbingenas ierodas mācībspēki, kuri lasa kursus pietiekami apjomīgu stundu skaitu, lai studenti varētu saņemt kredītpunktus. Pie mums brauc profesori no Maskavas. Mums ir speciālisti tādās jomās, kā, piemēram, ēģiptoloģijā, senēģiptiešu valodās. Fakultātē vispār ļoti lielu uzmanību pievēršam valodām. Arī senajām - ne tikai ebreju un grieķu, bet arī sīriešu, aramiešu, latīņu. Tās jāzina, lai varētu apstrādāt dažādu reliģisko tradīciju tekstus. Lai studenti varētu strādāt, ir jāzina ne tikai kāda sekundāra literatūra, bet jāspēj lasīt oriģināli. Mums ir studenti, kuri mācās par zoruastriānismu, budismu, bet ir arī ļoti ziņoši kristīgajā reliģijā. Esmu gandarīts, ka spējam studentiem piedāvāt šo ļoti plašo un dziļo programmu.

- Tātad Teoloģijas fakultātē ir ekumeniska gaisotne?

- Gan fakultātes mācībspēki, gan studenti ir no dažādām kristīgajām konfesijām. Mūsu sastāvā ir luterāņi, katoļi, baptisti un pareizticīgie. Uzdevums ir nevis izveidot konfesjonālu mācību iestādi, bet tādu, kur mēs visaugstākajā akadēmiskajā līmenī, disciplinētā veidā varam iepazīt visdažādākās konfesijas un reliģijas.

- Kā mainījies Teoloģijas fakultātes vieta Universitātē?

- Pieņemu, ka daudzlielamaniem kolēģiem Teoloģijas fakultāte liekas kā liela mistērija, jo visas pārējās zinības ir objektīvas un zinātniskas, bet teoloģija - subjektīva un nezinātniska. Kā jau minēju, tas ir nezinātāja vērtējums. Teoloģijas fakultāte ieņem fundamentālu vietu visā izglītības un zinātnes jomā. Saku to ļoti pārdomāti. Atcerēsimies - visas ievērojamākās universitātes Eiropā ir dibinātas kā Teoloģijas fakultātes, un pārējās mācības nākušas klāt kā papildinājums šim kodolam. Tas attiecas arī uz ma-

nu universitāti, kura ir visprestīžākā ASV - Harvardu. Tāpat Jēla, Oksforda, Vācijas universitātes, Upsala, arī citas.

Kā redzam, visā pasaulē, tieši reliģiskā pārliecība ir tā, kas veido visas tautas likteņus, "bīda" politiku, ir kultūrvēsturiskais bīdītājspēks. LU Teoloģijas fakultāte ir tā vieta, kur mēs varam mēģināt izprast, kāpēc tas ir tā, ko tas nozīmē un kā mums būtu jāpietas ar šo būtisko cilvēces kultūrvēsturisko izpausmi.

Nevaru iedomāties, ka šodien Latvijā varētu ieņemt vietu pasaules kontekstā, ja tai nebūtu reliģiskajos jautājumos izglītotu cilvēku. Kā varētu atpazīt islamiētā, palestīnietā, izraēlīti, indietā, japāņi, nemaz nerunājot par kultūrvēsturisko Eiropas kontekstu. Kā pazīsim, no kā esam cēlušies un ar ko mēs šodien aktuāli jāsaitekas un jāsadarbojas. Teoloģijas fakultāte kalpo ļoti būtiskā veidā, jo tā sagatavo cilvēkus, kuri ir ziņoši un vajadzīgi Latvijai. Attieksmē pret pasauli, kurā mēs šajā globālajā līmenī ieejam un ar ko esam saistīti.

- Pasaules universitātes ir kapelāna amats. LU tāda nav, bet kā tomēr varat vajadzības gadījumā palīdzēt citu fakultāšu studentiem un mācībspēkiem?

- Esmu bijis universitātes, kur šis kapelāna amats ir būtiska daļa no universitātes darbības. Es būtu ļoti priecīgs kaut ko tādu izveidot arī kā piedāvājumu LU. Mums ir cilvēki, kuri to ļoti veiksmīgi varētu veikt. Taču šeit mēs sastopamies ne tik daudz ar pieprasījumu, kas varētu būt ļoti liels, bet ar finansējumu, kas ir ļoti niecīgs.

Ja citu fakultāšu pārstāvji vēlētos lūgt garīgo palīdzību, var nākt katrā laikā. Ja ne pie manis, tad es parādīšu, kur padomu var dabūt. Teoloģijas fakultātei jākalpo arī zināmā mērā kā dvēseles pazinējam, kas varētu palīdzēt studentiem arī patiesi lielajos dzīves jautājumos. Arī tas ir mūsu aicinājums.

- Kādu redzat nākotni?

- Manuprāt, divi lieli mākoņi ir pāri gan mūsu fakultātei, gan arī visām humanitārajām fakultātēm. Pirmais ir, ka mēs pieņemam lozungu, ka visa Universitātes mācību programma ir vērtējama no tirgus perspektīvas. Tas ir tik reducējoši, ka šajā skatījumā liela daļa no Universitātes zinībām vairs neieder. Piemēram, kur tirgū ir va-

jadzīgs vēsturnieks? Jā, kādu šauru jautājumu pētīšanai par holokaustu vai kaut ko tamlīdzīgu. Taču, kurš viņus sagatavos? Tāpat filoloģija - pētīt kādas mazas tautas vai novada valodu, tās aspektus, pārējo? Kāpēc? Tāpēc, ja mēs tā iepirksimies un domāsim, ka viss ir attiecināms tikai uz tirgus pieprasījumu, tad es teiktu: "Slēgsim Universitāti!" Mums vajag tikai divas fakultātes - datorzinības un ekonomikas, varbūt vēl medicīnas. Pārējās ir nederīgas!

Otrais mākonis ir katastrofālais finansējums. Latvijas valstij nav nopietnas attieksmes pret izglītību. Es negribu vairs dzirdēt nevienu politiķi pat vienā pušplēstā teikumā sakot, ka izglītība ir prioritāte, jo tie ir kaili meli. Ja būtu prioritāte, tad arī budžetā šī prioritāte tiktu atspoguļota, bet tā nav. Tāpēc esam ceļā uz tautu, kas būs neizglītotā, arī ekonomiskajā ziņā trūcīgā un starp lūdzējam pasaules tautu vidū. Nedomāju, ka mēs nonāksim pie tā, jo latvieši ir ļoti apķēriņi un praktiski cilvēki. Varbūt veselais saprāts mūs izglābs, bet šobrīd tās zīmes nav labas. Ar šīm lietām nevar ilgi niekoties, jo vienā brīdī varam sasniegt neatgriezeniskumu.

Ik dienas man ir jācinās ar pilnīgu naudas trūkumu. Es, piemēram, savā fakultātē nevaru dabūt jaunus akadēmiskus, jo nav naudas. Man zināmi cilvēki no vairākām pasaules universitātēm, kuri ar saviem augstajiem grādiem varētu mācīt vislabākā, vismodernākā, viszinošākā veidā, bet man nav vietas viņiem, jo nav naudas. Taču šī problēma nav tikai Universitātē, bet tā attiecas arī uz citām augstskolām. Tas var padarīt latviešus par tādu kalpu un vergu tautas daļu, kas kalpos ar savām praktiskajām iemaņām. Lai būtu izglītoti, ziņoši cilvēki, ir vajadzīga audzināšana, kas ir mazliet lielāka nekā tikai tā, ko prasa tirgus ekonomika.

- Ko svētku reizē vēlat kolēģiem un studentiem?

- Mans novelējums ir, lai tad, ja cilvēks saka - esmu Teoloģijas fakultātes absolvents, par viņu teiktu: "Tas ir cilvēks, kurš tiešām izglītoti cilvēcības un zinības augstākajos un dziļākajos jautājumos." Tad es būtu ļoti laimīgs.

Teoloģijas fakultātes dekānu iztaujājusi MĀRA SADOVSKA

Teoloģijas fakultāte - vēsture un būtība

Latvijas Universitātes Teoloģijas fakultāte ir 1920. gada 4. februārī darbību uzsākušās un 1940. gada 22. augustā nelikumīgi slēgtās fakultātes darba turpinātāja. Vēsturiski LU TF ir radusies saistībā ar Latvijas Evaņģēliski luterisko baznīcu, bet tai bija arī Pareizticīgā nodaļa. XX gadsimta beigās akadēmiskajai teoloģijai ir ekumenisks raksturs, ko savā darbībā TF ievēro. Latvijā, kurā valsts un baznīca ir dalītas, darbojas tā saucamās tradicionālās konfesijas, bet strauji ienāk arī dažādas jaunas reliģiskas grupas un kustības, kuru darbība objektīvi jāpēta un jāvērtē.

Ar Latvijas Universitātes Padomes 1990. gada 25. janvāra lēmumu atjaunotās Teoloģijas fakultātes pienākums ir kalpot visiem Latvijas pilsoņiem un iedzīvotājiem neatkarīgi no dzimuma, sociālā stāvokļa, rases un tautības, politiskajiem ieskatiem un reliģiskās pārliecības. Teoloģijas fakultāte ir Latvijas Universitātes kristīgi ekumeniska, akadēmiska studiju un pētniecības struktūrvienība, kas sagatavo akadēmiski izglītotus teologus, reliģijas pētniekus un profesionālus reliģijas un ētikas skolotājus un docētājus, kā arī speciālistus ētikas jautājumos (no Fakultātes

domes 1998. gada 27. oktobrī pieņemtā un LU Senātā 30. novembrī apstiprinātā fakultātes Nolikuma).

Atskats par fakultātes darbu un dzīvi pēdējos piecos gados ir jāsāk ar sēru ziņu. 1994. gada 15. maijā šīs zemes dzīvi un darbošanos beidza fakultātes atjaunotājs, dekāns prāvests Dr. Roberts Akmentiņš (dzimis 1910. gada 27. janvārī). Viņa vietā fakultātes dome aicināja, un rektors iecēla prāvestu Vili Vārsbergu (*M. div. Lutheran School of Theology at Chicago*) no Čikāgas, kurš dekāna pienākumus pildīja līdz 1999. gada 30. jūnijam. 1996. gada sākumā no Toronto uz Rīgu pārcēlās bibliiskās teoloģijas docents Juris Čāltis (*M. div. Harvard University, Dr. h. c. LU*), un ar 1996. gada rudens semestri par Praktiskās teoloģijas katedras vadītāju kļuva Imants Kalniņš (*Dr. min., Boston University, Dr. teol.*) no Bostonas. Kopš 1993. gada kā viesprofesors dogmu un Baznīcas vēsturē kalpo Dr. Egils Grīslis no Manitobas universitātes. Spītējot smaga insulta sekām, Sistemātiskās teoloģijas katedru vadīt un lekcijas lasīt turpina profesors Visvaldis V. Klīve (*Ph. D. Columbia University, Dr. filoz.*).

Reliģijas un baznīcas vēstures katedru vada pirmais šīs fakultātes "jaunais" jeb "valsts" profesors Dr. h., teol. Leons G. Taivans no Zinātņu aka-

dēmijas Maskavā, kurš fakultātē strādā kopš 1990. gada. Bakalaura programmas direktors un Seno un moderno valodu katedras vadītājs ir 1991. gadā no Sanktpēterburgas atgriezies semītu valodu speciālists Dr. Jānis Sīkstulis. Kopš 1993. gada viņš ir arī fakultātes prodekāns.

Ar Vācijas baznīcu finansējumu trīs gadus dažādus Jaunās Derības kursus ir lasījis viesprofesors Dr. Gotfrīds Šimanovskis (*Gottfried Schimanowski*) no Tbingenas. Tāpat arī ar vācu stipendiju katru gadu viens tikko studijas beidzis jauns vācu teologs palīdz mācīt vācu valodu. Īsāku laiku lekcijas lasījuši arī viesprofesori no Kanādas, Vācijas un Zviedrijas.

Ar lielu pateicību pieminam tos, kas šo fakultāti beidza pirms Padomju okupācijas, tos, kas palīdzēja fakultāti atjaunot, bet, lielas gadu nastas spiesti, tagad aizgājuši pelnītā atpūtā. Šo dzīvo saiti ar pagātni deva virsmācītājs Dr. Roberts Feldmanis (Latvijas Baznīcas vēsture), prāvests Alberts Ozols no Vašingtonas (homiletika), prāvests Alfonss Vecmanis (liturģika, + 1999. gada 7. martā) un prāvests Dr. h. c. Paulis Zibeiks (Večā Derība).

Šos robus aizpilda un fakultātes nākotni nodrošina jauni ārzemēs izglītību papildinājuši mācībspēki: Vilis Kolms un Ivo Grantiņš - liturģikā un

Prof. Dr. R. Akmentiņš uzrunā pirmos LU atjaunotās Teoloģijas fakultātes absolventus

baznīcas mūzikā, Egars Mažis un Ilmārs Zvirgzds - Vecajā Derībā, Ralfs Kokins - Jaunajā Derībā, Gatis Lūdums - poimēnikā. Ar Ph. D. grādu Lutera studijās no Princetonas universitātes gaidām atpakaļ mācītāju Austru Reini, ar Dr. grādu sistemātiskajā teoloģijā no Čikāgas gaidām Normundu Tītānu. No Upsalas universitātes ar Dr. grādu ētikā atgriezies Normunds Kamergrauzis. Vēl septiņi citi mūsu teoloģijas bakalauri, kas sekmīgi turpina studijas ārzemēs dažādos teoloģijas un reliģijas zinātnes laukos un atgriezušies Latvijā, varēs konkurēt pieteikties uz lektoru vietām. Tā-

da veselīga konkurence nodrošinās fakultātes darba kvalitāti.

Pie Praktiskās teoloģijas katedras 1997. gadā nodibināts Reliģiskās izglītības centrs, 1998. gadā - Himnoloģijas centrs. Pēdīgi, fakultātes darbā un dzīvē ļoti nozīmīga bija 1994. gada rudenī notikusī pārceļšanās no Sv. Pāvila baznīcas telpām A. Deglava ielā un LU galveno ēku Raiņa bulvārī 19. Ar to ir aktivizējies studentu dalība Universitātes dzīvē un Studentu padomē. Telpu ziņā lielākais ieguvums ir bibliotēkai, kura nu jau tuvojas 20 000 sējumu un saņem arī lielu skaitu periodikas.

FAKULTĀTĒS

Valodas ir ceļš uz kultūras pirmsākumiem

Latvijā vienīgā vieta, kur var apgūt klasisko filoloģiju, ir Universitāte. Kopš Universitātes pirmsākumiem līdz Otrajam pasaules karam bija iespējams apgūt šo specialitāti. Zīmīgi, ka Grieķijas prezidents vispirms interesējās tieši par šo fakultāti. Kopš klasiskā filoloģija atkal apgūstama LU, pagājuši desmit gadi. Uz sarunu aicināju Klasiskās filoloģijas katedras vadītāju VITU PĀPARINSKU un Klasiskās filoloģijas katedras asociēto profesori ILZI RŪMNICI.

- Vai Strauberga jubilejas svētku ievada noteiktu pasākumu ciklu?

- Profesors Straubergs ir viens no pirmajiem klasiskās filoloģijas pilāriem brīvās Latvijas laikā. Universitātē viņš ilgu laiku strādāja par pasniedzēju, bet jau pēckara gados emigrēja uz Zviedriju. Ja Latvijas klasiskā filoloģija ieguvis ne tikai vietu, bet arī starptautisku skanējumu, tad par to jāpateicas arī profesoram Kārlim Straubergam. Pirmās Latvijas brīvvalsts laikā viņš bija arī izglītības ministrs.

Mēs ceram, ka šis gads un varbūt vēl nākamais varēs būt dažādu jubilejas pasākumu laiks. Pusotra gada laikā mums jāpaspēj atcerēties visi cilvēki, kuri bijuši nozīmīgi - docente Anna Rāta, docente Tamāra Fomina, profesors Pēteris Kļūka un daudzi citi.

Seno valodu mācīšanās pastiprināti iesākās no 1990./91. mācību gada. Toreiz, Atmodas gados, šī iecere piederēja toreizējam fakultātes dekānam Reinim Bērtulim. Viņš pirmais uzdeva jautājumu, vai klasiskiem beidzot nav pienācis laiks atkal ieņemt savas senās pozīcijas. Līdz tam gandrīz 50 gadus bija pastāvējusi Klasiskās filoloģijas katedra, kas nodrošināja dažādu fakultāšu studentiem latīņu valodas elementārkursu. Studenti bija aizmirsuši, ko nozīmē lasīt darbus oriģinālā.

Gan brīvās Latvijas, gan padomju laikos situācija bija citāda. Jāatzīst - ja padomju laikos nebūtu pasniedzēju, kas nepārtraukti te "uzturēja uguni", tad, iespējams, atjaunot vairs neko nevarētu.

- Vai studentiem ir interese par klasisko filoloģiju?

- Ar katru gadu konkurss pie mums ir tikai palielinājies. Tādai specialitātei, kas nesola nekādu ātro peļņu, konkurss ir pietiekams.

Seit students saņem labu vispārējo filoloģisko izglītību un pēc tam var strādāt arī darbā, kas ar latīņu

un grieķu valodas zināšanu tik cieši nebūs saistīts. Jāatzīst, ka iespēju spektrs ar šādu izglītību ir ļoti plašs.

Starp citu, klasisko filoloģiju nāk studēt arī krievu skolu beidzēji un ļoti labi iekļaujas studentu grupās.

- Kādi priekšmeti ir klasiskās filoloģijas pamatā?

Tā ir latīņu un sengrieķu valoda. Seno valodu prasme vienmēr ir palīdzējusi apzinātāk darboties ar jaunajām valodām. Mācot latīņu valodu angļu filologiem, var just, ka viņi iegūst "gaišāku skatu" uz jaunajām valodām. Puse no leksikas, izrādās, nāk no latīņu valodas. Latīņu gramatikas sistēma studentu arī zināmā mērā disciplinē.

Pastāv tāds interesants virziens *Latinitas viva*, ko mēs gan šeit vēl pagaidām nekojam. Šis virziens raksturīgs ar to, ka latīņu valodu apgūst kā mūsdienu esperanto; tajā var izteikt arī visus mūsdienu jēdzienus.

- Vai ir tāda profesija - klasiskais filologs?

- Diplomos vairs netiek rakstīts - speciālists vai specialitāte. Students iegūst bakalaura vai maģistra grādu, un tas arī ir specialitātes vai iespējama darbalaika rādītājs.

Visi mūsu studenti, kas beidz šo studiju virzienu, ir klasiskās filoloģijas, antīkās civilizācijas, kultūras speciālisti.

Studenti pēc fakultātes beigšanas sevi lielā mērā saista ar pedagoga darbu, arī ar darbu, kurā nepieciešama vispārējā filoloģiskā izglītība, piemēram, darbs ar terminoloģiju.

- Vai studenti pēc fakultātes beigšanas nāk strādāt fakultātē?

- Noteikti. Mēs esam palīdzējuši izaugt kadriem arī citām Latvijas augstskolām. Piemēram, mūsu absolvents Ingars Gusārs ir latīņu, grieķu valodas un antīkās literatūras pasniedzējs Rēzeknes augstskolā. Fakultātē strādā arī absolventi Daiga Lapāne, Gita Bērziņa.

Jaunā paaudze fakultātes darbā iesaistās ļoti aktīvi. Būtiski ir tas, ka viņi nestāv malā, neaiziet no tā darba, kas nesola lielu peļņu. Viņi kļūst šīs jomas "fani" un apzinās, ka šajā specialitātē ieguvis kaut ko sev nozīmīgu un vēlas tajā dalīties ar jaunāko studentu paaudzi.

- Agrāk latīņu un grieķu valoda tika mācīta skolās...

- To mācīja kā kursu ģimnāzijā neatkarīgās Latvijas laikā. Šobrīd daudzās skolās atkal atsākta latīņu valodas pasniegšana. Valoda ir līdzeklis, lai izprastu antīko pasauli, vienīgais ceļš uz mūsu kultūras pirmsākumiem - drošākais un tiešākais.

Mūsu bakalaura programma ir ļoti

piesātināta. Studenti vienmēr noslogoti, jo viņiem četru gadu laikā faktiski jāsasniedz tāds līmenis, lai viņi varētu saņemt bakalaura diplomu, kas atbilstu Eiropas prasībām. Bieži vien pat klasiskās ģimnāzijas nav devušas tam stabilu pamatu.

- Vai Klasiskās filoloģijas katedrai ir sadarbība ar ārvalstīm?

- Mums ir laba sadarbība ar Grieķiju, Zviedriju, ar organizācijām, kuras starptautiskā līmenī atbalsta klasisko valodu apguvi un izpēti. Ar kaimiņvalstīm diemžēl nekāda tuvāka sadarbība nav uzsākta. Pēdējos desmit gadus gan viņi, gan mēs izmantojam, lai stabilizētu klasisko filoloģiju, veidotu programmas, akreditētu tās. Tuvākie kaimiņi tiek aržemēs, konferencēs...

Sadarbība ir arī ar Maskavas un Sanktpēterburgas klasikiem.

- Vai jūs nodalās cilvēkiem ir iespēja doties papildināt zināšanas uz ārzemēm?

- Gan pasniedzēji, gan studenti regulāri izmanto stipendijas. Sevišķi pēc Grieķijas prezidenta vizītes situācija ir daudzsoļoša. Visi labākie studenti ir piedalījušies kādos kursos vai vasaras skolās ārzemēs.

- Kādi ir klasiskās filoloģijas katedras nākotnes plāni?

- Pavisam nesen mūsu fakultātes dome atbalstīja katedras ideju, ka vajadzētu veidot Hellēnistikas centru.

Jau četrus gadus studentiem ir arī iespēja apgūt jaungrieķu valodu. Tas nozīmē, ka mēs apgūstam arī mūsdienu Grieķijas valodas un kultūras telpu. Hellēnistikas centra uzdevums būtu apvienot senās un jaunās Grieķijas literatūras studijas un pētījumus.

Centram ir arī konkrēta iecere - izdot Latvijā tulkotu grieķu dzejas antoloģiju, kas aptvertu 25 gadsimtus senu dzeju līdz pat grieķu slavenākajiem jaunajiem dzejniekiem.

Konference, kas iecerēta pēc gada, būs pirmā, kas pulcēs cilvēkus, kas tepat ap Baltijas jūru domājuši par savu saistību ar hellēnisko pasauli.

- Vai latviešu valoda pēc simts gadiem būs savādāka?

- Tā izklausīsies tāpat, jo fonētiskā sfēra tik ātri nemainās.

Tomēr tā būs arī nedaudz savādāka; jau desmit gadi ir pietiekami ilgs laiks, lai rastos daudzi jauni vārdi. Slavenā frāze "Mēs ieejam Eiropā" nozīmē arī cita veida kontaktus starp valodām.

- Vai šādām pārmaiņām valodā ir tikai pozitīva puse?

- Šķiet, ka šis jautājums paliks mū-

žīgi atklāts. Jau pirms diviem gadiem Filoloģijas fakultāte rīkoja konferenci ar devīzi: "Latviešu valoda - ieguvēja vai zaudētāja, kontaktējot ar citām valodām?" Konferencē bija dažādas atbildes...

Ja runājam par tādām senām valodām kā latīņu un grieķu, tās šobrīd nevar neko zaudēt. Tās var citām va-

Vita Pāparinska

lodām tikai dot.

- Vai esat apmierināti ar studējošo skaitu klasiskās filoloģijas studiju programmā?

- Tam nav jābūt lielam. Mūsu fakultātes uzdevums nav "sist pušu" ne ekonomistus, ne žurnālistus. Katras valsts augstskola ir lepna, ka tajā ir klasiskās filoloģijas studijas. No ekonomiskā viedokļa tas, protams, ir dārgi, bet jāreķinās, ka klasiskajai filoloģijai vienmēr būs nelielas programmas. Mēs nemaz nesatraucamies, ja līdz 4. kursam paliek tikai puse studentu. Tie, kas paliek, arī ir tie īstie, un, ja šie cilvēki ar savu izglītību kalpos Latvijas sabiedrībai, tad tā arī būs labāka reklāma.

Reizēm, sarunājoties ar studentiem, kam klasiskās filoloģijas zināšanu nav, tas ir ļoti jūtams. Mūsu studenti apzinās, ko viņiem nozīmē šis zināšanas. Tā ir liela dzīves un vērtību skalas skola. Lasot, pārrunājot, vērtējot 20 gadu simtus senus oriģinālus, cilvēks uzkrāj sev Eiropas kultūras pamatvērtības.

- Vai mūsdienu studentam iesties antīkajā pasaulē ir viegli?

- Tas nav tik viegli. Ne vienmēr bakalaura studiju laikā tas ir iespējams, tādēļ tiek izvēlētas tālākas studijas maģistrantūrā.

Mēs tikai mēģinām tuvoties anti-

Ilze Rūmniece

kajai kultūrai. Cilvēks, atskatoties uz pagātnes pamatvērtībām, spiests daudz ko izvērtēt. Students faktiski nostājas kultūras kolosu priekšā, sajūt, kādas vērtības tās ir. Viņš vienmēr atradīs iespēju tās meklēt vēl un vēl.

Šis studijas faktiski ir dzīvesveids. Ne katram šīs pasaules durvis veras; tās veras tam, kas ir gatavs. Jāapgūst milzīgs zināšanu apjoms - gan valodās, gan vēsturē, gan literatūrā. Daudz kas jānācās no galvas, un tikai tad, kad tiek tam pāri, var nonākt pie oriģinālteksta. Par smagu darbu tu saņem atpakaļ milzīgu gandarījumu. Tā ir katrā zinātnē - ir tas melnais darbs, kam tiekot pāri, nonāc pie radošā un patīkamā.

- Kādi pasākumi paredzēti saistībā ar fakultātes desmit gadu jubileju?

- Laiks līdz 2002. gadam paies jubilejas zīmē. Jau otro gadu notiks konference ar nosaukumu "Antiquitas". Studenti daudz ko iecerējuši, piemēram, decembrī viņi grib svinēt Saturnāļu svētkus.

Nez vai Universitātē ir daudz tādu programmu, kur būtu tik vienoti studenti un pasniedzēji. Tas ir ļoti svarīgi, jo mēs šo telpu apdzīvojam kopīgi.

- Vai pasniedzējs var arī mācīties no studentiem?

- Noteikti. Katrs students kādā noteiktā brīdī dod ideju vai impulsu pasniedzējam. Mums notiek arī jaungrieķu dzejas vakari, tur parādās daudz talantu, interesantu ideju.

- Vai "Universitātes Avīze" arī kādreiz nonāk jūsu redzeslokā?

- Lasām šo avīzi, lai uzzinātu, kā iet citās fakultātēs, un arī lai zinātu, ko domā studenti.

ANDA LASE

Jubilejas klišēris profesoram Straubergam

Šis ir pirmskara Latvijas Universitātes ievērojamā mācībspēka Kārļa Strauberga 110. jubilejas gads. Tam veltītu sarīkojumu oktobrī organizēja LU Filoloģijas fakultātes Klasiskās filoloģijas katedra. Skanēja mūzika, priekšlasījums par profesoru Straubergu, viņa dzeja un atdzejojumi, bet tīkamā pēcpusdienā noslēdzās, baudot jubilejas klišēri un vīnu.

Profesora darbība ir bijusi tik plaša un vērīga, ka vienā sarīkojumā to neizsmelt, tālab klasiskās filoloģijas docētāji un studenti bija izvēlējušies savai nozarei atbilstošu profesora - enciklopēdistu personības šķautni: interesi par senās Grieķijas un Romas kultūru.

Gan pirms sarīkojuma, gan pēc tā daudzi kavējās profesoram veltītajā izstādē, kuru sarīkoja Universitātes Bibliotēkas Bibliogrāfijas nodaļa, tās erudītiskais bibliogrāfs Ēriks Sārts. Bija skatāmi Kārļa Strauberga darbi par senajām valodām un literatūru: mācību līdzeklis "Romiešu literatūra", pētījums par grieķu

liriku, raksti vairākos izdevumos - piemēram, raksts par Vergīliju žurnālā "Universitas", apcere "Antīkā kultūra un mēs" krājumā "Skolu dzīve", "Grieķu kapu uzraksti" LU Rakstos 1937. gadā. Profesors Straubergs ir arī autors pētījumam "Reliģija grieķu kolonijās Melnās jūras ziemeļos un rietumos". Horācija atdzejojumu grāmata, Eshila "Saistītā Prometeja" tulkojums līdzās Kārļa Strauberga oriģināldzejas krājumam "Dienvidu skaņas" ļauj iepazīt profesoru kā dzejnieku un atdzejojātāju.

Ar Karla Orfa skaņdarba "Carmina Burana" fragmentiem sarīkojumam atbilstošu muzikālo noskaņu radīja kamerkoris "Vidus" dirigētais Baibas Milzarājas vadībā. Uzrunājot sanākušos, asociētā profesore Ilze Rūmniece atgādināja par vēl kādu zīmīgu jubileju: pirms desmit gadiem tika atjaunota klasiskās filoloģijas studiju programma.

I. kursa maģistrante Ieva Terēze Treibaha runāja par Kārļa Strauberga zinātnisko un literāro darbību. Profesora dzeju krājumā "Dien-

vidu skaņas" rodama vesela nodaļa vārsmu latīņu valodā, kas liecina par spožu valodas pārzināšanu, ļaujot tajā radīt mākslinieciskas vērtības. Kārlis Straubergs latīniski ir atdzejojis mūsu "Pūt, vējini!", ir šajā valodā dzejolis par dienvidu zemēm, kuras viņš labi pazina un mīlēja, kā arī vēltījumdzejoli, kurus profesors uzrakstījis savām mīļajām pilsētām - Rīgai un Romai.

Kārļa Strauberga dzejoļi no krājuma "Dienvidu skaņas", viņa Horācija atdzejojumi skanēja klasiskās filoloģijas studentu sniegtumā. Ar saviem atdzejojumiem klausītājus iepazīstināja klasiskās filoloģijas maģistrantūras absolventi Daiga Lapāne, Dens Dimiņš un Jānis Plaudis. Katrs no viņiem ir personība, katrs ar savu interešu loku. Tā, piemēram, Daiga Lapāne ir dzejniece, vairāku dzejoļu krājumu autore, arī Universitātes docētāja, atdzejojēja. Savam ciemakukulim Daiga Lapāne bija izvēlējusies Teokrita atdzejojumus. Arī Denam Dimiņam jau ir vairākas publikācijas, viņš ir piedalījies starptautiskās konferencēs, dzied

kamerkorī "Vidus". Dena lasījumā īpaši interesanti bija iepazīt kinorežisoru Pjēru Pozolini kā dzejnieku.

Jānis Plaudis tagad ir mācībspēks Katoļu garīgajā seminārā, bet topēcpusdienā viņš pie klausītājiem nāca ar Ovidija vārsēm.

Sarīkojuma noslēgumā fakultātes dekāne profesore Janina Kursīte uzsvēra: "Kārlis Straubergs savā darbībā apvienoja klasiskās un latviskās vērtības, un šāda sintēze mūsdienās būtiska."

Konkurss uz studiju vietām klasiskajā filoloģijā pieaug, stāstīja Klasiskās filoloģijas katedras vadītāja docente Vita Pāparinska un Daiga Lapāne. Šoruden uz vienu vietu tendējuši seši studētgrībētāji, jo cilvēki saprot, cik svarīgi ir iegūt pa-

matīgu klasisko izglītību. Tai pielietojumu var atrast visdažādākajās sfērās. Vairāki absolventi jau kļuvuši par mācībspēkiem. Jaunas iespējas pavērs sadarbība ar Atēnu universitāti. Viesojoties Rīgā, šīs augstskolas rektors piedāvāja stažēšanās iespējas Grieķijā. Iesākumam piešķirtas piecas stipendijas jaungrieķu valodas apguvei.

VJIA APINĪTE

AKTUALITĀTES

Profesors Fricis Gulbis Latvijas valsts svētkos

◀ 1. lpp. pirms piecdesmit gadiem

foto no autora personīgā arhīva

jas valsts, uzrādot vienu jaunu sasniegumu pēc otra. Gan bija mums nelabvēļi un skauģi, kas negribēja atzīt mūsu saimnieciskās attīstības iespējāmības un kāri uztvēra katru neveiksmi kā pierādījumu savai iedomai. Un pat vēl tad, kad mūsu ekonomiskais spēks bija pierādīts un kad to gandrīz vai visa pasaule bija atzinusi, viens otrs Vācijas valstsvīrs to tomēr uzskatīja tikai par nejausību. Bet nopietni

ņemami skeptiķi drīz vien aplūsa.(..)

Ne mazāka ir mūsu kulturālā bilance Latvijas neatkarības laikā. Kultūras dzīve mūsu tautā bija spēcīgi attīstīta jau pirms mūsu valsts patstāvības; tā, piemēram, literatūras ziņā mēs bijām tālu gājuši un akadēmiski izglītooto procentuālā ziņā bijām pirmajās vietās. Bet atkal tikai mūsu valsts neatkarības un patstāvības gadi te deva mums īsto vērienu. Mums visiem vēl ir atmiņā mūsu skolu tīkls ar skaistajiem skolu naniem, mūsu lielais un labi sagatavotais skolotāju kontingents. Par mūsu mākslu – teātri, mūziku, literatūru – ne tikai mēs pašī bijām augstās domās. Rīgai jau bija veca slava kā mūzikas pilsētai; tā auga augumā. Grāmatu (jaunizdevumu) ziņā mēs drīz vien nostājāties otrā vietā pasaulē. Bet jo gaišu liecību par mūsu kultūras sasniegumiem deva mūsu Universitāte (Lauksaimniecības akadēmiju ierēķinot), kas šajā laikā kļuva par respektējamu mācības un zinātniskās pētniecības iestādi. [Daudzus rakstus tā ir publicējusi; tās spēks bija ne tikai pagātnē – jau agrākā zinātnieku paaudzē: radās arvien jauni pētnieki, kas bija cienīgi savu skolotāju aizstājēji.]

Tā latvju cilvēks savā brīvā un ne-

atkarīgā valstī pilnā valā attīstīja savas dabiskās dotības. Auga viņa turība un labklājība, auga valsts saimnieciskais spēks. Līdz ar to arvien dziļākas un plašākas pavērās perspektīvas ražīgam kultūras uzplaukumam...

Bet tas tā reiz bija. Nu jau ir desmitais gads, kopš okupācija un karš, karš un okupācija šo brīnišķīgo attīstības procesu pārtrauca. (..) Mūsu zeme ir saimnieciski izputināta, mūsu cilvēkiem tur nekas vairs nepieder. Un agrāki brīvais cilvēks tur dzīvo vienās bailēs par savu dzīvību. Viņa gars ir iekalts dogmu važās. Māksla un zinātne – cik tās tur ir palicis – ir dogmas kalpība... Nav vairs mūsu lepnuma – brīvas, neatkarīgas valsts.

Kad pār valsti nāca nelaime, daudz vīru cēlās iebrucējam pretī. Bet naidnieka pārsvars bija neiedomājami liels, un nāca neizmērojamo upuru laiks. Tūkstoši krita cīņās kā varoņi, daudzi, daudzi tūkstoši aizgāja Golgātas ceļu uz K. Z. nometnēm un vergu darbos taigā. Un rindas no mūsu zemes uz turieni iet vēl šodien. Tie nesa un vēl nes vislielāko upuri – dzīvības un brīvības upuri; tie ziedoja un deva vairāk nekā mēs. Tāpēc mums dziļā godbijībā viņu priekšā jāliec galvas un jā-

godina viņu ciešanas un viņu upuris uz Latvijas altāra.

Mūsu valsts ir satriekta, mūsu tauta izklūdusi pa visiem vējiem. Un man bieži nāk prātā kāds dialogs starp Induli un Lietuvas valdnieku Mintautu Raiņa drāmā "Indulis un Ārija":

Mintauts: - Starp diviem dzirņiem tapsat samalti, Kā miltu putekļus jūs saslaucis...

Indulis: - Lād' lād', bet notiks tas, kam jānotiek, Ko liktens lems, ne tu.

Šis dialogs man neiziet no prāta, jo liekas, ka Mintauta pareģojums ir jau piepildījies. Mēs esam starp diviem dzirņiem samalti un vējos izputējuši. Gan arī Mintauts pats ir tāpat samalts, bet ar asu skatu viņš bija uztvēris lietu būtību un Induļa valsts nākotnes izredzes. Tāpēc viņš grib Induli pierunāt atteikties no neatkarības domas un pieslieties lielākai varai.

Bet ko Indulis liek Mintauta pareģojumu pretī? Notiks tas, ko lems liktenis, bet ne vara. Tas nav fatālisms, tā nav nevarīga padošanās notikumiem; šāds fatālisms nav latvietim īpatnējs. Induļa vārdos skan ticība likteņa nodoma taisnīgumam un palāvība uz to.(..)

Mintauts bija kails un fiziskas varas adepts. Viņa redzes aplokā vara

bija vienīgais reālais faktors. Visu nosaka vara. Ja mēs raudzītos uz pasaules notikumiem ar Mintauta acīm, mums būtu jāpieņem, ka viņa pravietojums jau ir piepildījies: dzirņi mūs ir it kā samaluši.

Bet Indulis tic un zina, ka neviena vara nav ilgstoša un uz varas dibināta iekārta nevar ilgi pastāvēt. Induļa spēks ir pārliecība, ka valsts stiprums balstās uz tautas, ne uz tā varmākas gribas, kas acimklī varu ir sagrābis. Viņa ticība paredz taisnības uzvaru.

Mēs nevaram un nedrīkstam raudzīties mūsu nākotnē Mintauta acīm. Ne Mintauts, bet Indulis ir mūsu. Iekārtas, kam pamatā ir varmācība, varēja pastāvēt senāk, kad tautas dzīvoja noslēgtu dzīvi, individuāli. Tagadējos laikos varmācība duras acīs daudz vairāk nekā senāk. Un lai arī cik korumpēta būtu pasaules sirdsapziņa, ar laiku tā saskata katru jaunu mu, un tad tam jākrīt. Tā zudis reiz arī Maskavas asiņainais rēgs un tā verdzinātās tautas kļūs atkal brīvas.

Tam ticēt mums tagad ir daudz vieglāk, nekā tas bija Indulim, jo pie tagadējām politiskām debesīm mēs labu vēstošas zīmes redzam vairāk, nekā to bija viņa laikā. Un šo zīmju skaits aug ar katru dienu.(..)"

KONKURSS

"JUMAVA" piedāvā

Turpinām iepazīstināt ar vērtīgām un interesantām grāmatām no izdevniecības "Jumava".

Jau iepriekš stāstījām par savdabīgajām pavārgrāmatām "Sendviči & grauzdētas maizītes", "Siers" un "Olas". Jaunā pavārgrāmata "SALĀTI katrai gaumei", kas izskatās pēc svaigas un kraukšķīgas salātu galviņas, pierādīs to, ka salāti var būt kaut kas vairāk par vienkāršu garnējumu vai uzkožamo.

"Joga ir prasme darbībā," – tā teikts vispazīstamākajā no indiešu filozofiskajām episkajām poēmām "Bhagavad Gītā" un ar to iesākta grāmata "JOGA".

vas misijas vadītājs. 1997. gada septembrī, tikai neilgu brīdi pirms grāmatas nākšanas klajā, viņš tika notiesāts ar brīvības atņemšanu uz četriem gadiem ar mantas konfiskāciju.

Romāns "Četrpadsmit restitūcijas dienas" ir pirmais lietuviešu politiskais trilleris.

Ievērības cienīga ir Kitijas Kellijas grāmata "KARALISKĀ ĢIMENE", kaut vai tāpēc, ka Anglijā to izdot neatļāva.

Vindzoru nams un tā noslēpumi ir saistījuši cilvēku prātus jau vairākus gadu simteņus – britu impērijas ka-

un Oļegu Dzenīti!

Lūdzam jūs ierasties "UA" redakcijā, lai saņemtu balvas – grāmatas no izdevniecības "Jumava"!

Pareizās atbildes.

1. Sabīne Verca ir grāmatas "Sievietes – draudzenes vai ienaidnieces" autore.

2. Apgāds "Jumava" ir izdevis divus Monikas Zīles darbus – "Tase ar hibiska ziedu" un "Vasaras namiņš".

3. Minēto recepti var atrast grāmatā "Sendviči & grauzdētas maizītes katrai gaumei".

4. "Jumavā" ir izdots Ūtes Ērhartes grāmata: "Labās meitenes tiek līdz debesīm, sliktās vēl tālāk" un "Jo dienas, Jo tālāk".

5. Minētais

raksts ir iekļauts grāmatā "Integrācija un etnopolitika".

Jaunais konkurss

1. Kā sauc "Jumavā" izdoto grāmatu par Latvijas hokeja slavas desmitgadi, un kas ir tās autors?

2. Kā sauc Dž. Lenčestera cinišķi šarmanto romānu par gastronomiskām baudām un noziedzīgām tieksmēm?

3. Grāmatas "Patiesība un metode" autors ir .....

4. Kas ir tulkojis Dž. Ērvinga romānu "Atraitne uz gadu"?

5. S. Dalī "Ģēnija dienasgrāmata" vāka noformējumam izmantota .....

Sagatavojusi ZANE STRODE

JŪSU ZINĀŠANAI

Ir vakance!

Pusgads Vācijā

Latvijas Jaunatnes padome kā Baltijas jūras Jaunatnes projekta dalīborganizācija izsludina konkursu uz vakanto Baltijas jūras Jaunatnes projekta pilnas slodzes biroja darbinieka amatu ar biroja atrašanās vietu Rīgā.

Projekta izsludināšanas diena ir 2000. gada 6. – 7. novembris. **Pieteikumi iesūtāmi līdz 2000. gada 15. decembrim** (pasta zīmogs) ar norādi "Konkurss". Pieteikumi, kas tiks iesūtīti vēlāk, netiks ņemti vērā. Sūtot pa pastu, aicinām pārliecināties par pieteikuma saņemšanu. Pieteikums var iesniegt arī LJP birojā.

LJP piedāvā atbilstošu atalgojumu, jaunas iespējas personīgo iemaņu iegūšanai, kā arī interesantu un atraktīvu darbu.

Kandidātus vērtēs LJP un Zviedrijas Jaunatnes padomes kopīga komisija.

Adrese: Audēju iela 5, 3. stāvs Rīga LV-1050, Latvija
Tel.: 7814147, 7814148
Fakss: 7814147, 7814148
e-pasts: talivaldis.kronbergs@pa-dome.org

Sorosa fonds-Latvija aicina piedalīties informatīvajā seminārā:

"Stipendiju programmas un citas studiju iespējas ārzemēs"

(Otrā kursa studentu apmaiņas programma ASV, Centrālās Eiropas un Oksfordas universitāšu stipendiju programmas studijām maģistrantūrā un doktorantūrā, stipendiju programmas dažādās jomās pasniedzējiem un pētniekiem u. c.).

Seminārs notiks **16. novembrī plkst. 13.00**

Latvijas Universitātē, Raiņa bulvārī 19, 14. auditorijā.

Tuvāka informācija: Dace Visnola, tālr. 7211407,
e-pasts: dvisnola@lanet.lv

Viss sākās kā jau parasti tajos veiksmes stāstos: gāju, ieraudzīju sludinājumu pie Eiropas fakultātes informācijas stenda par "Copernicus" stipendiju programmu un tūlīt nolēmu piedalīties. Rezultātā esmu atgriezies Latvijā pēc studiju un darba pusgada Hamburgā, lai iedrošinātu arī citus izmēģināt spēkus, piesakoties šai stipendijai.

Nedaudz par to, ko nozīmē "Copernicus". Tā ir Vācijas studentu organizācija, kuras mērķis ir veicināt Vidus- un Austrumeiropas studentu izglītību. Katru semestri tiek piešķirtas 13 stipendijas, tajā skaitā viena vai divas Latvijai. Studentiem ir iespēja mācīties Hamburgas vai Berlīnes universitātē, kā arī veikt darba praksi. Dzīvošana tiek nodrošināta vācu ģimenē.

Studijas Hamburgas universitātē uzsāku 2000. gada aprīlī. Tāpat kā LU, es tur apguvu politikas zinātņu priekšmetus. Pēc semestra universitātē man sākās darba prakse divās vietās, proti, Hamburgas pasaules ekonomikas arhīva Eiropas integrācijas nodaļā, kā arī starptautiskajā Sieviešu universitātē, kas notika Hamburgā, pasaules izstādes Expo 2000 ietvaros.

Protams, neiztiku bez ceļojumiem uz citām Vācijas pilsētām, kaut gan Hamburga pati ir ļoti skaista pilsēta.

Es visiem Latvijas studentiem un studentēm ļoti iesaku šo stipendiju programmu. Ja jums ir vēlme un vēlāmā kvalifikācija, tad – uz priekšu!

ZANE IVANOVA,

Vēstures un filozofijas fakultātes

Hei, hei!

Sanāk kā biezs!
Māls šē nav liess.
Gan jau pa "VĀPI"
It labi jums ies.

Jauniķu "caurlūkošana" uzņemšanai keramikas TLMS "VĀPE" š. g. **15. novembrī plkst. 18.00** Raiņa bulvārī 19, 18. telpā, pagrabstāvā.

Lidzi jāņem lustīgs noskaņojums, papīrs, zīmulis.

Studijas vadītāja H. I. MELNBĀRDE

JOGA

Dr. Nagendra, Dr. Higoratna, Dr. Robini A

Salāti

katrai gaumei

Kā mēr vēl grāmatnīcās ir, steigzieties nopirkt Salvadora Dalī "ĢENIJA DIENASGRĀMATU"!

Izcilā spāņu gleznotāja un sirreālisma pārstāvja S. Dalī (1904-1989) sarakstītā "Ģēnija dienasgrāmata" aptver laiku no 1952. līdz 1958. gadam.

Grāmata stāsta par cilvēku, kurš ir teicis: "Vienīgā atšķirība starp trako un mani ir tā, ka es neesmu traks."

Atgādināsim par visnotaļ interesanto noderīgo "Jumavā" izdoto Aidas Pelenis romānu "ČETRPADSMIT RESTITŪCIJAS DIENAS". Tā autors ir trīsdesmit gadīgs bijušais Lietuvas vēstniecības Viņē pirmais sekretārs un Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas Lietu-

raliskās ģimenes vāciskā izcelsme, mīlas pāri – Elizabete un Filips, Diāna un Čārlzs, ģimenes mīļuli un favorīti, izraidītie un aizmirstībai nolemtie. Patiess stāsts par varēnās ģimenes greznās dzīves aizkulisēm, kas balstītas uz ģimenei tuvu cilvēku atmiņām.

Tie, kam patīk lasīt pamatīgas un apjomīgas grāmatas, būs priecīgi par Džona Ērvinga biežo romānu "ATRAITNE UZ GADU".

Tas ir romāns, kurā apvienots asprātīgs, notikumiem bagāts sižets, humora un ironijas piesātināts stils un krāšņā valoda.

Konkurss

Apsveicam iepriekšējā konkurss uzvarētājus: **Sandru Virzu, Agnesi Krieviņu, Sanitu Lielbārdi**

SPORTS

Vai LU ir vajadzīgs savs stadions?

Cik man zināms, tad katrai augstskolai, ar vēraņemamu studentu skaitu, ir savs stadions, kurā studenti var nodarboties ar sportiskām aktivitātēm.

Atsaucoties uz Viļa Plauža rakstu š. g. 3. novembra "Sportā", man liekas absurdi pielīdzināt LU stadionu Krišjāņa Barona ielā 110a, piemēram, tādām sporta bāzēm, kādas ir Ventspīlī, vai arī tepat Rīgā – Skonto stadionam, kur ir ievērojami augstāks servisa līmenis par LU varējumu. Bet to taču nosaka finansiālie līdzekļi. Izglītības un zinātnes ministrs K. Greiškālns ir nolēmis nodot bez atlīdzības LU stadionu Rīgas Domes īpašumā, savukārt Rīgas mērs Andris Ārgalis apliecina, ka mērķis ir viens – savest kārtībā stadionu, iekārtot augstas klases sporta bāzi. Jautājums ir viens – tā kā priekšā ir pašvaldību vēlēšanas, vai atkal nesākas tukšo solījumu

laiks un priekšvēlēšanu drudzis? Vai arī ar šiem solījumiem netiek vāktas kārotās vēlēšanu balsis – šoreiz studentu?

Rīgas Dome sola, ka labiekārtojot sporta kompleksu, tā lietošanas prioritāte būs studentiem. Bet cik ilgu laiku tā būs? Rīgas Domes Sporta pārvalde sporta kompleksa labiekārtošanas laikā ir piedāvājusi LU nodarbinātību iespējas Sporta bāzē Uzvaras bulvārī 10 un O. Vācieša ielā 2. Šī bāze jau pieder Rīgas Domei? Kādēļ tad tā nav sakārtota? Par komunikācijām bail pat runāt. Dušā un tualetē var ieiet tikai drošsirdīgie, jo tās ir diezgan nožēlojamā stāvoklī. Kādēļ tāda nesakārtotība būtu jācieš studentiem, kuriem tiek piedāvāta iespēja nodarboties šajā sporta kompleksā? Vairāk Sporta bāzes atrašanās vieta nav izdevīga vērēnīgu projektu uzsākšanai Rīgas Domei?

Piedāvājot studentiem savas

sporta nodarbinātības aizvadīt šajā bāzē, kura atrodas Pārdaugavā, būtu jāpadomā arī par to, kā viņi tur nokļūs un vakaros, sastrēgumu stundās varēs doties atpakaļ mājās. Tas viss taču prasa laiku, kā arī finansiālos līdzekļus. Vienīgais arguments, ka tuvumā atrodas Fizikas un matemātikas fakultāte, ir nepieņemams, jo ir jādomā arī par pārējiem studentiem. Tādēļ nevar arī apgalvot, ka studentu iespējas nodarboties ar sportu nepasliktināsies.

No otras puses skatoties, LU ir jau ieguldījusi savus līdzekļus gan stadiona uzturēšanā, gan pilnveidošanā. Nevar taču klaji apgalvot, ka LU nav spējīga uzturēt un sakārtot stadionu. LU ar SIA "Sporta attīstības fondu" ir izstrādājusi projektu par slēgtas sporta halles būvniecību, bet šo projektu pagaidām nevar realizēt, jo nav dota Izglītības un zinātnes ministra K. Greiškālna atļauja. Kur šeit ir taisnība? No vienas

Rīgas Domes Sporta pārvalde LU Stadiona labiekārtošanas laikā piedāvājusi studentiem nodarbinātības iespējas Lokomotives stadionā

puses, saka, ka nevar sakārtot, uzturēt, bet tānī pašā laikā neļauj to darīt. Kā tad var apgalvot, ka LU nav

spējīga uzturēt stadionu?

MAREKS LAUVA

Ikgadējā "US" pasākumā

3. novembrī Fizikas un matemātikas fakultātē notika kluha "US" ikgadējais pasākums, kurā tika sniegts atskats uz pagājušā - 1999/2000. māc.

gada sporta notikumiem LU, kā arī apbalvoti "Lielās balvas" un "Kausa izcīņas" laureāti un labākie LU sporta dzīvē.

Pagājušais mācību gads bijis ievērojams ar daudziem sporta notikumiem, kuros ar lielākiem vai mazākiem panākumiem startējuši arī LU studenti. Aizvadītais arī kārtējās Olimpiskās (no LU piedalījās Staņislavs Olijars un Līga Kļaviņa) un Paroolimpiskās (no LU startēja Andis Ozolnieks) spēles. Vairāk kādam neveicās tā kā gribētos, bet tas ir piedodami. Ar panākumiem startēts arī Eiropas čempionātos.

Ne mazāk patikami panākumi sasniegti tepat Latvijā - SELL spēlēs, LASS spēlēs, kur LU komandas ieguvušas daudzas godalgotas vietas. Veiksmīga bijusi piedalīšanās arī republikas čempionātos gan individuāli, gan komandu vērtējumā. Galda tenisā iegūta

1. vieta, volejbolā - LU "Jaunība", basketbolā - LU "Universitātes Sports" - 2. vieta, volejbolā - LU "Madara 89", handbolā, regbijā - 3. vieta.

Ne mazāk aizraujošas bijušas LU kausa izcīņas un "Lielās balvas" izcīņas sacensības. Kausa izcīņas sacensību kopvērtējumā 1. vietu ieguva Ekonomikas un vadības, 2. vietu - Fizikas un matemātikas, 3. vietu - Pedagoģijas un psiholoģijas fakultāte. Savukārt "Lielās balvas" izcīņas sacensībās spēcīgākās izrādījās attiecīgi - Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu, Ķīmijas un Fizikas un matemātikas fakultātes. Liela nozīme pasākumu organizēšanā ir reklāmai, tādēļ Reklāmas kausa izcīņā par labākajām reklamētājām tika atzītas - Vēstures un filozofijas, Ķīmijas un Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes. Lielu darbu tautas sporta un aktīvās atpūtas pasākumu organizēšanā veic atsevišķu fakultāšu sporta kopas, piemēram, Fizikas un matemātikas, Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu, Ķīmijas, Fizikas un matemātikas un Ekonomikas un vadības fakultātē. Jāatzīmē, ka veiksmīgākie sporta aktīvisti tika apbalvoti ne

tikai ar diplomiem, bet arī ar naudas prēmijām, kaut arī niecīgām, bet tomēr prēmijām. Šogad finansiālu atbalstu sniedza arī LU vadība, kas piešķīra līdzekļus veiksmīgāko prēmē-

šanai. Kā jau katru gadu, nobeigumā, pēc visu ziņojumu noklausīšanās un apbalvojumiem notika balle ar dzīvo mūziku.

MAREKS LAUVA

LU Lielā balva šoreiz Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes īpašumā. Par to priecājas arī Aldis Zauls (ģeogrāfs)

Jānis Melbārdis pasniedz diplomu par ieguldījumu LU sporta dzīvē Aivaram Šmitam (fizmats 3. kurss)

Galda tenisa hronika
Sezona rit pilnā sparā!

Galda tenisisti šo sezonu uzsāka ļoti agri. Jau augusta beigās Pērnavā notika Igaunijas Lielās balvas 1. kārtas sacensības. Ļoti veiksmīgi sezonas ieskaņā nospēlēja mūsējie - S. Vasiljevs un G. Rūsis. Viņi iekļuva finālā, un šoreiz pārkāps bija S. Vasiljevs. Septembra vidū Sanktpēterburgā notika pirmais Austrumeiropas līgas čempionāts. Mūsu valsti pārstāvēja tikai s/k "US" vīriešu komanda: S. Vasiljevs, J. Isajevs un Igaunijas A. Vainula. Darba apstākļi dēļ komandā nespēlēja pamatsastāva spēlētāji J. Zičāns un G. Rūsis.

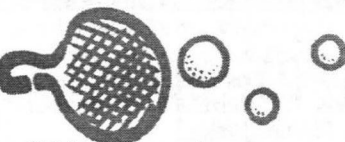
Lai gan Sanktpēterburgā mēs tikām gaidīti ļoti, tuŗp nokļūt bija grūti. Līdz pēdējai dienai no Krievijas kolēģiem nevarējām sagaidīt pareizi noformētu izsaukumu, lai varētu caur Krievijas vēstniecību nokārtot izbraukšanas vīzas. Galu galā, nesagaidot izsaukumu, cits nekā neatlika, kā par lielu naudu kārtot izbraukšanas vīzas caur firmu. Arī šajā gadā diemžēl Latvijas un Igaunijas pārstāvjiem bija iedalītas vēl neizremontētās studentu kopmītnes, kurās tieši tajās dienās bija iestājies aukstums. Sporta zālē bija maz gaismas. Aizbūvēšanās - esot bijis maz laika, lai labāk sagatavotos.

Piedalījās 10 vīriešu komandas. Un var teikt, ka dalībnieku sastāvs bija spēcīgs. Mūsējie spēja ierindoties tikai 8. vietā. Par panākumu jāuzskata S. Vasiljeva dalītā 5. - 8. vieta vienspēlē. Viņš zaudēja tikai šo sacensību uzvarētājam no Ukrainas.

Septembra beigās Viljandē notika Igaunijas Lielās balvas 2. kārtas sacensības. Šoreiz mūsējie guva dubultpanākumu. Sievietēm O. Kartuzova finālā pārspēja kādreizējo mūsu sporta kluba galda tenisisti I. Jozepsoni.

Vīriešiem finālā tikās divi patlaban spēcīgākie: S. Vasiljevs un Igaunijas čempions J. Martins. Pēc pirmā zaudētā seta S. Vasiljevs otrajā setā arī bija iedzīnēja lomā 11 : 17 un tomēr spēja uzvarēt gan šajā, gan divos nākamajos setos. Gan Igaunijai, gan S. Vasiljevam ir vīri ar dzelzs raksturu - ar iesauku "dzelzs Feliks", un šajā dueli pārāks bija mūsējais.

21. - 22. oktobrī Iecavā rīsinājās Eiropas sieviešu otrās līgas sacensības. Piedalījās: Grieķijas, Igaunijas, Turcijas, Šveices un Latvijas komandas. Latvijas komandas sastāvā bija arī divas s/k "US" - VAD komandas dalībnieces: O. Kartuzova un A. Ilķena. Mūsu republikas sieviešu komanda pirmo reizi tāda ranga sacensībās izcīnīja 2. vietu, palaižot sev garām

Grieķijas komandu.

Diemžēl sacensību kalendārs ir ļoti blīvs, tāpēc šajā pašā laikā notika s/k "US" 1. kārtas atklātās ranga sacensības. Piedalījās pāri par 100 dalībnieku. Veiksmīgi startēja s/k "US" spēlētāji, kuri uzvarēja vīriešu konkurencē piecas reizes no sešām iespējamām.

Pēc vairāku gadu pārtraukuma galda tenisa apritē atgriezās J. Osis, kurš mācās I kursa VSI specialitātē. Viņš uzvarēja četrās ranga grupās. Kā tas iespējams? Viņš nav republikas reitingā un var sākt spēlēt rangā pie visvājākajiem, tālāk virzoties uz spēcīgāku grupu. Spēcīgākajā grupā par uzvarētāju kļuva J. Isajevs, bet J. Osis palika ceturtais. Sieviešu konkurencē labākā bija L. Krūmiņa.

Jāatzīmē, ka šīs sacensības ir vismasveidīgākās un pieejamākās mūsu republikā. To ģeogrāfija ir ļoti plaša, jo šurp dodas galda tenisa cienītāji no daudziem novadiem: no Liepājas, Talsiem, Ventspils, Iecavas, Dobeles, Daugavpils, Preiļiem, Jēkabpils, Pļaviņām, Mazsalacas, Valmieras, Smiltenes, Jaunpiebalgas, Ogres, Salaspils, Liepupes, Līmbažiem. Minētie ir arī aktīvākie šā pasākuma dalībnieki.

GENĀDIJS KARTUZOVS, LU lektors

LU Lielā Balva basketbolā

2000. gada 27. oktobrī LNSS sporta zālē notika gadskārtējā LU Lielās Balvas izcīņa basketbolā. Sacensības notika pēc nežēlīgās vienmīnus sistēmas, kur komandai pēc viena zaudējuma no turnīra ir jāizstājas. LU Lielās Balvas izcīņā piedalījās 190 dalībnieku, kas apliecina basketbola popularitāti studentu vidū un vēlmi piedalīties sacensībās.

Sieviešu komandu turnīrā pieteicās un piedalījās 11 komandas. Turnīram bija augsts meistarības līmenis, jo tajā iesaistījās vairākas LSMBL augstākās līgas komandu pārstāves. Līdz sacensību finālam aizkļuva Fizikas un matemātikas fakultātes komanda un jautka komanda "Stilam nav nozīmes", kas pārstāvēja Moderno valodu un Ekonomikas un vadības fakultāti. Šī bija fināla cienīga spēle, kas jau no pirmās minūtes aizritēja bezkompromisu cīņā, kur uzvarētājas nebija prognozējamas. Sākoties spēles pēdējai minūtei, rezultāts bija neizšķirts, un brīdī, kad līdzjutēji jau domāja, ka uzvarētāju noskaidros soda metienu sērijā, fizmatu komandas spēlētāja pārkāpa noteikumus. Līdz spēles beigām bija atlikušas 2 sekundes. "Stilam nav nozīmes" spēlētāja aukstasinīgi realizēja vienu soda metienu, un

komanda izcīnīja laimīgu un pelnītu uzvaru ar rezultātu 16:15.

Vīriešu komandu turnīrā piedalījās 18 komandas. Dalībnieku vidū bija vairāki LBL-2000 komandu pārstāvji. Sākot jau no turnīra pirmās kārtas, spēles bija aizraujošas un neprognozējamas. Vairākām labām komandām turnīrs beidzās jau pirmajā vai otrajā kārtā, kur tās piedzīvoja sāpīgus zaudējumus ar dažu punktu starpību. Finālā tikās Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu, Juridiskās, Ekonomikas un vadības fakultātes apvienotā komanda "Sfinkters" un komanda ar interesantu nosaukumu "Zanis Oktobrēni", kas turnīra pusfinālā pēc soda metieniem bija uzvarējusi fizmatu komandu "Cammas". Spēlējot otro spēli pēc kārtas, komandai "Zanis Oktobrēni" pietrūka spēka, lai uzvarētu potenciālo favorītkomandu. Ar rezultātu 21:15 uzvaru izcīnīja "Sfinkters".

Turnīru organizēja un tiesnešu pienākumus veica VSI studenti. Galvenais tiesnesis bija Kristaps Kozlovskis, ar galvenās sekretāres darbu veiksmīgi galā tika Gunita Jakovļeva.

VSI nodaļas lektors
MĀRTIŅŠ ZĪBARTS

TAS VAR JŪS INTERESĒT

Mūzikas nodaļa / Music department / uzņem klausītājus (fakultatīvi)

International
New Music Forum

mūzikas forumi

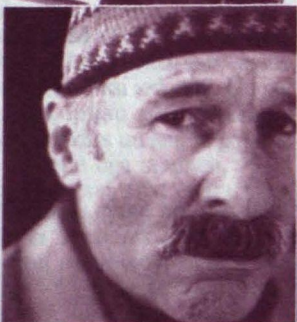
Frenk Foster - 1998

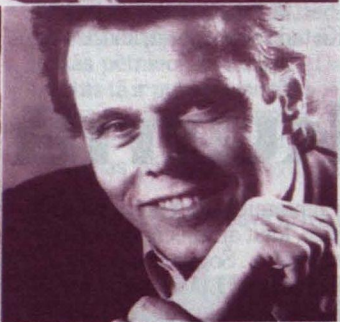
Kronos Quartet - 1996

Joe Zawinul - 1989

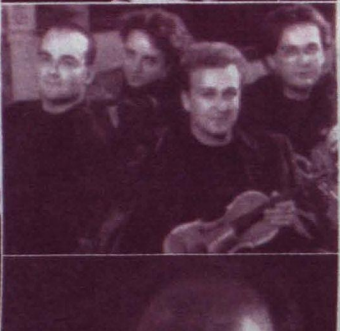
Mariss Jansons - 1995

Jean Garbarek - 1997

YSAYE Quartet - 1997

Charles Lloyd - 1997

Christian Lindberg - 1994

1. Bez sagatavošanas (1., 2. kurss) – saksofons, klarnete, flauta, sitamie instrumenti, kontrabass, ģitāra, taustiņinstrumenti u. c.

2. Ar priekšzināšanām 1. - 4. kurss.

Priekšmeti - Džeza, praktiskā improvizācija, intuitīvā muzicēšana, datorkompozīcija, muzicēšana ansambļos, meditatīvā mūzika, kora instrumentācija, u. c.

Mūzikas stili - Jazz, Pop,

Rock - vēsture, Etnomūzika, Āfrikas un Austrumu tautu mūzika.

Pasniedzēji :

Māris Briežkalns – sitamie instrumenti,

Ivars Galeņnieks - C. basso,
Egils Straume - sax, clarinetto, flute,

Juris Kļaviņš - kora instrumentācija u. c.

Vieslektori, meistarkursi, praktiskās nodarbības - Latvijas un pasaules mūzikas zvaigznes.

Nodarbību sākums - 2001. gada februārī.

Pieteikšanās - e-mail melnes@lanet.lv

David Sandborn

1, 2, 3, ... 20? Jā, "Dandariem" - 20!

Latvijas Universitātei allaž bijusi spēcīga un atzīta mākslinieciskā pašdarbība. Pirmskara Latvijā - koris "Dziesmuvara" un studentu korporāciju Prezidiju konventa vīru koris, kā arī korporāciju simfoniskais orķestris. Pēckara gados universitātes kori "Juventus" un "Minjona", tautas deju ansamblis "Dancis", vēlāk - Senās mūzikas ansamblis "Canto", Studentu Teātris.

80. gadu sākumā Latvijas kultūras dzīvē ienāk jauns fenomēns - folkloras kopu kustība, kas nepaieš secen arī Universitātes pašdarbībai. 1980. gadā tiek dibināta LU Deju folkloras kopa "Dandari". Latviešu folkloras kustībā šī kopa ir oriģināla ar to, ka tās vadītājs un dibinātājs ir profesionāls dejotājs, diplomēts baletmeistars.

Bijušais "Danča" dejotājs izveido folkloras kopu

Caur "Danci" izdejojuši daudz studentu, pavadīdami tur skaistu jaunību. "Danci" dejojis Ķīmiņas fakultātes students Ernests Spīčs. Dzimis Sibīrijā, bijušā latviešu leģionāra ģimenē. Bērnībā viņš bija mācījies baletskolā, kā jau daudzi Rīgas zēni. Baletskolas slodze nav joka lieta, laiku pa laikam kādi audzēkņi, pārspīlēti vingrinoties, gūst nopietnas traumas, kas slēdz viņiem ceļu uz profesionālo baletu. Nereti šādi audzēkņi savu dejotkāri piepilda tautas deju ansambļos. Tā notika arī ar mūsu raksta varoni. Skolas gados Ernests dejoja "Dzintarinā", studiju gados - "Danci". Galu galā dejas uzvarēja ķīmiju - jaunais censonis pārgāja studēt uz konservatoriju horeogrāfijas specialitātē, turpinādam dejojot "Danci".

70. gadu beigās, piedaloties folkloras festivālā Čehijā, Ernests sajūsmnājās par kādu poļu ansambli, kura dalībnieki bija vienlaikus dejotāji, dziedātāji un muzikanti. To vērodams, Ernests nolēma, ka agri vai vēlū arī viņam būs ansamblis ar tādiem dalībniekiem, kuri prasmīgi dejos, dziedās un muzicēs.

Studējot konservatorijā, profesora Harija Sūnas ietekmē Ernests Spīčs pievērsās latviešu etnogrāfisko deju pētniecībai. Tas atstāja būtisku iespaidu uz viņa radošo attīstību. Šis ir laiks, kad konservatorijā studē tagadējie folkloras kustības līderi Valdis Muktupāvels, Ilga Reizniece, etnomuzikologs Mārtiņš Boiko.

Pozē "Dandaru" muzikanti

70. gadi. "Danča" puīši ovāciju vilni pēc dejas "Aragonas hota". No kreisās: nākamais "Dandaru" dibinātājs Ernests Spīčs un tagadējais deju žanra kritiķis Ēriks Tivums

1980. gadā E. Spīčs Latvijas Universitātē nodibina deju folkloras kopu "Dandari" un vada to līdz 1999. gadam. Repertuārā ir galvenokārt etnogrāfiskās dejas, atrodamas gan vecākos A. Jurjāna un E. Melngaiļa laiku pierakstos, gan filmētos videomateriālos. 80. gadu otrajā pusē E. Spīčs kopā ar aktīvākiem "D" entuziastiem rīkoja folkloras ekspedīcijas, kurās veiksmīgi ieguva līdz tam aizmirstas dejas, pierakstot tās no veciem ļaudīm.

Jauns un "sapinies" ar dandariem

Divdesmit gadu laikā "Dandaros"

Zviedrijas un folkloras festivāla valdzinājuma varā 1999. gadā

Ernests ar sievu Inesi un dēlu Mārtiņu 1988. gada maijā Polijā

darbojušies ap 130 jauniešu, tostarp ap 100 studentu. "Dandari" darbojas galvenokārt folkloras kustībā, piedaloties gadskārtu ieražu sarīkojumos, folkloras festivālos, bet atsevišķos gadījumos ar panākumiem startējuši Jaunrades deju skatēs ar Ernesta Spīča horeogrāfijām "Latgaliešu kāzu polka" un "Skalu spēles", kas atkārtoti tikušas iekļautas Dziesmu un deju svētkos, kā arī Baltijas studentu dziesmu un deju svētkos "Gaudeamus". "Dandaru" ceļojumu ģeogrāfija plešas no ASV līdz Sibīrijai. Viņu repertuārā ir dažādu Latvijas novadu dejas un rotaļas. Izmantojot deju folkloras materiālus, kopa iestudē dažādas programmas - no sadzīves tradīciju un gadskārtu ieražu izrādēm līdz pat postmodernam folkloras teātrim.

"Dandariem" ir tradīcija - katru gadu kopas dibināšanas dienā pulcējas bijušie un esošie dalībnieki. Notiek rituāls - "Dandaru" studijas dalībnieki, kuri ir ieguvuši tiesības kļūt par dandariem uz visu mūžu, tiek svinīgi ierakstīti lielajā grāmatā. Daudzi ierodas ar bērniem. Visi kopā atceras skaistos studiju gadus un uzlec pa kādam dancim.

Vai gribat redzēt, kā izskatās "divdesmitgadnieki"? Tad atnāciet uz "Dandaru" jubilejas vakaru 14. novembrī LU Lielajā aulā pulksten 19.00. Vakara gaitā būs dejas, dziesmas, atmiņas... un atkal dejas! Ieeja brīva.

ZIGMĀRS KRISTSONS

universitātes
avīze

(Iznāk katru otro otrdienu)

Redaktore ILZE BRINKMĀNE
Tekstus rediģē IEVA JASINSKA, GINTA LEIKARTE
Fotogrāfs TOMS GRĪNBĒRGS
Tekstus ievada BRIGITA KERSTENA
Datorsalikumu veido GUNTARS STEPĀNS

Adrese: Raiņa bulv. 19, 136. telpa, Rīga, LV-1586
(pastkastīte atrodas LU kancelejā)
Tālruni: 7034328, 7034329; Fakss 7034330
Elektroniskais pasts: luua@lanet.lv
Mājas lapa Internetā: <http://www.lanet.lv/~luua>
Reģistrācijas apliecība Nr. 535.
Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "UA" obligāta.
Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.

Nākamā avīze: 28. novembrī - rakstu iesniegšanas termiņš: 17. novembris

Studentu padomes lapa

FUKSENE Bioloģos

Maniacal Brutality

LIEPIŅŠ

Tā nu tas ir, ka katru gadu 2 nedēļas pēc *Biologu nakc* Zaķusalas pirtī, Bioloģos notiek itin branga fukšēšana. Arī šis gads nav izņēmums, un fukšēšana notika, gan ar nobīdi, tas jāatzīst (3 nedēļas pēc *Zaķusalas pirc*).

Sogad fukši tapa kopā saukti 5. oktobra vakarā. Vecāko kursu kolēģiem (lasīt fukšētājiem) par lielu brīnumu fukši ieradās ļoti kuplā skaitā jeb 29 (tas ir tāds fukšējamo skaits, kādu nav pieredzējuši pat paši vecākie fukšētāji).

Viss sākās, protams, ar fukšu apsveicināšanu (lasīt - vizuālu novērtēšanu), neiztika arī bez dekāna prof. I. Muižnieka uzrunas. Tā kā Bioloģi mīl izziņāt visu sīki un pamatīgi, tad arī katrs fukšis tapa pārbaudīts jeb fukšēts 7 dažādos veidos:

Maniacal Brutality
Kailā Dzīvība
IQ
Jūras Valdnieks
Kakile
Crossroads (Krustceles)
Atestācija pie Programmu direktora

Kailā dzīvība

Katram fukšim bija obligāts visu 7 punktu apmeklējums, katrā no tiem tas tika savā veidā pārbaudīts. Katra fukša fiziskie dotumi kļuva itin labi redzami Kailajā Dzīvībā. Garīgo līdzsvarotību pārbaudīja Maniacal Brutality jeb 3. kursa draudzīgā Ģimenīte, savukārt katra fukša attapību un spēju rīkoties nestandarta situācijā izvērtēja Programmas Direktors (viņš arī the real one), Jau kuro gadu pēc kārtas fukšu zināšanu/nezināšanu ihtioloģija (Zivju zinātnē) vērtēja pieredzējušie draudzīgā Ziv-

saimniecības Institūta darbinieki.

Lūk arī 1. kursa īsteno studentu (bij. fukšu) domas par pasākumu: "Viss bija balstīts uz pārsteiguma momentu, gandrīz visur aizsēja acis, nevar jau tāpēc arī zināt un novērtēt, kas būs, kas notiks. Patika dziedāšana (kontrolpunktā Crossroads fukšiem bij jādzied blūzs), bet man gan netrāpījās dziedamā dziesma, protams, Kailā Dzīvība bija lieliska, ārkārtīgi smieklīga bija akreditācija pie Direktora, Maniacal Brutality arī nebija slikta, bet es personīgi biju gaidījusi vairāk (ilgāku to procesu)," te atkal fukšite (nu jau 1. kursa studen-

Kakile (cilvēki, kas bijuši Kolkā, zin)

te) nr. 2 iejaucās, teica, ka ilgums esot bijis ok. "Kaut kur pirms pasākuma bija dzirdētas runas, ka kaut kas notikšot arī ārā, bet pasākuma gaitā nekas tāda nebija, īpaši par to nesukumstu. Loti patika pasākuma SVINĪGA DA-

ĻA, Zvērests, Noteikumi Kolkai (ceru, ka tie noderēs)" Fukšite nr. 2:

"Nepatika zvejnieki, tie uzskatīja, ka, ja fukšis nemāk tīrīt zivis, tad tas uzskatāms par necilvēku, (es nemācēja tīrīt zivis)" uz jautājumu, kāpēc fukšite nemāk tīrīt zivis, viņa atbildēja "tas tāpēc, ka ģimenē ir maksšķerņieks un pēc viņa darbiem (maksšķeršanas) virtuve izskatās briesmīgi."

"Vai jums jau ir idejas nākamai fukšenei (katru gadu fukšeni rīko 2. kurss, un izveido arī savu kontrolpunktu)?" "Jā, ir gan, galvenais neaizmirst, patūrēt prātā, lai varētu visu iecerēto realizēt."

Dienas, lekcijas, labori nāk un iet, putni atlido un aizlido, koki atvadaš no lapu rotām, list lietus, gan jau būs arī sniegs, bet pats svarīgākais, ka nu Bioloģijas fakultāte ir kļuvusi bagātāka par 29 īstiem studentiem.

Zvērests

BTS 2000

GINTA CILINSKA

Šā gada oktobra vidū Lietuvā, netālu no pilsētas Anukščiai, norisinājās BTS 2000 (Baltic Training Seminar). Tas tika rīkots AIESEC Baltija jaunajiem biedriem. Šajā seminārā bija paredzēts dot jaunajiem biedriem zināšanas par AIESEC darbību un tradīcijām, un ļaut pieredzējušajiem biedriem dalīties pieredzē, kā arī attīstīt AIESEC sadarbību Baltijas valstu starpā. Tradīciju devu jaunie biedri ieguva pamatīgu, dažs pat piedzīvoja kultūršoku, jo visas trīs dienas, kuras tika pavadītas Lietuvā, pagāja kā citā pasaulē. AIESEC tradīcijas ir senas, noturīgas un trakulīgas, tāpēc apsveicama ir jauno biedru spēja izdzīvot un drosme iesaistīties.

Visas trīs semināra dienas noritēja intensīvā darbā (tas gan skan mazliet neticami, bet tomēr taisnība). Lekcijas ilga pat līdz pusnaktij. Darba plānā bija iekļautas lekcijas un prezentācijas par dažādām tēmām, piemēram, par komandas darbu, par veiksmīgu organizācijas menedžmentu, līderu prasmi u.c. Galvenie lekciju mērķi bija iesaistīt biedrus diskusijās, intensīvā darbā, pieredzes apmaiņā, dot jaunas zināšanas, ierosināt radošam un aktīvam darbam.

Seminārs sniedza daudz iespējas un veidus kā papildināt savas zināšanas, uzlabot iemaņas (kaut vai angļu valodas, jo internacionālie pasākumi, protams, norisinās anglis-

ki) un katrs varēja "paņemt" sev tik daudz cik vēlējas, tik daudz cik varēja.

Ļoti nozīmīgs ieguvums no šī BTS ir apziņa, ka AIESEC ir internacionāla organizācija, jo seminārā bija aptuveni 200 pārstāvju no Lietuvas, Latvijas, Igaunijas, Krievijas, Polijas, Ukrainas, Nigērijas, Indijas, Vācijas, Polijas, Grieķijas, Čehijas,

gan ko skatīties, gan mācīties, gan brīnīties, jo izdomas un šokējošo elementu netrūka. Katra delegācija vēlējas pārsteigt pārējos ar kaut ko jaunu un interesantu, lai biedri neaizmigtu pēc grūtās dienas (ne tikai dienas).

Paši grūtākie bija rīti, vienīgais iemesls, kāpēc dažs labs delegāts pameta savu guļasvietu, bija izteikta

Tu vēl neesi ar mums?

ASV. Šie dažādie cilvēki kopā strādāja, mācījās un priecājās. Neaizmirstama ir kopības sajūta, kura valdīja seminārā.

Nozīmīgu vietu AIESEC tradīcijās ieņem īpašās AIESEC dejas un arī tās bija iespējams apgūt un pielietot praksē. Atskatot mūzikai starpbrīžos, cilvēki cēlās augšā, lai dejotu, un nevis viens vai divi, bet vienmēr (nedejoja tikai zāles kaktos guļošie). Tā tiešām bija vienreizēja vienotības sajūta, kas ir ļoti svarīgi, jo tikai kopā mēs varam paveikt kaut ko tiešām labu.

Gandrīz pats interesantākais bija delegāciju priekšnesumi. Tur bija

vēlme ēst, un nokavēties nedrīkstēja, jo tad nedabūtu neko, bet tā kā nakts piedzīvojumi saistīja pie gultas, tad daži palika arī neēduši. Varbūt tas arī bija labi, jo pārtikas daudzums bija ne tikai nepietiekošs, bet arī latviešu mentalitātei nepiemērots, tomēr vēlme ēst bija stipri izteikta, tāpēc šķīvji tika iztukšoti.

Tomēr beigās jāsaprata, ka tas bija izturību un entuziasmu prasošs darbs, kā rezultātā mājās atgriezāmies noguruši, bet ar iegūto un padarīto apmierināti. Pats galvenais tagad ir sākt strādāt ar lielu sparū un jaunām idejām, jo ir daudz veidu, kā iegūto efektīvi izmantot.

Katram pašam kuģīti, katrs pats sev ronītis

KLEPERS JR., KAMZIKS

2000. gada Ģeogrāfu sporta un atpūtas dienas noritēja sportiskā gaisotnē, bija pārbaudītas ar dažne dažādiem notikumiem un izcēlās ar īpaši vēlu rudens auru.

Piedāvājam lasītājiem notikumu TOP-10:

10. Apbalvošana noritēja visai pieklusināti, jo trūka eleganto "šovmeņu" Švīnska un Batona, kas ar savu klātbūtni katru pasākumu pārvērs par neiedomājamāko orgiju. Tomēr emocijas kūsāja un vienīgie, kas izcēlās bija "Absolventi", kuri pēc balvām devās ierindas solī dziedot:

"Sužos dienē tikai labākie,
Tur mums iemācīja karatē...";

9. Daudzkārtējo fakultātes un Universitātes sporta dienu čempionu svaru bumbu celšanā Muri no troņa gāz pilnīgs iesācējs un diletants, Valles pamatiedzīvotājs Kilups jr.;

8. Pēcpēļu diskodejās visu publiku šokēja, kā no gaisa ieradies Negantais Rūķis. Kas ar savām elegantajām deju kustībām (partneres ar šausmām un sakertu galvu gaidīja viņa nākamo kustību) un šausmīgiem, daiļskanīgiem, necenzētiem vārdiem (b... b...) devās kārtējā uzbrukumā savai deju partnerei;

7. Tradicionālajā stafetē, kura atklāj pasākuma sportisko pusi, risinājās visai asinsplūstoši notikumi. Pēdējā etapā (meitenei uz muguras jānes pūsis) mūžīgajai neveiksmīniecei un apdrošinātāju biedam Krūzei samisējās kāja, tādējādi uz muguras tupošais Klepers jr. pār partneres galvu mēģināja ienirt 1,5 m attālumā esošajā asfaltā. Rezultātā abiem plēstas brūces kājās, rokās, galvās;

6. Diskodeju laikā, kamēr Negantais Rūķis šiverēja pa zāli, atradās divāni, kas kā deju grūdi izmantoja šīs pašas zāles jumtu, laižot tur vienu danci pēc otra (jāpiezīmē, ka 50% dejojāmu ik pa britiņam atslēdzās);

5. Lielu atzinību un nedalītas simpātijas guva sportiskā absolventu grupa, pie kam visai negaidīti par komandas līderi pieteicās Vimba. Šis visnotaļ muskuļotais, atlētiskais un visādi citādi vingrais un lo-

Svinīgais atklāšanas mirklis

kanais sportists ar lielo burtu (Sportists) kļuva par rezultatīvāko basketbolistu. Ne velti mājās goda vietā viņš tur diplomu: "par ieguldījumiem sporta attīstībā LU";

4. Sportiskā kulminācija bija virves vilkšana piķa melnā tumsā. Vīri, kas ēd jēlu gaļu un osta ožamo spirtu, pēc viņu vaibstiem, procesa laikā var uzņemt šausmenes - tie ir ceturta kursa tēvāņi, kuriem neatradās pretinieki (jau kuro gadu) citu kursu vidū. Pat vietējie, miesās varenie vīri (vietējais zvejnieku kolektīvs "velkonis", nespēja pat iepikstēties, kā bija novilkti uz grīdas;

3. Rallija lielākajam nemierniekam (arī citu pasākumu gaisa jaucejam) beidzot vairs nevajadzēs gaismekļus tumšajos rudens vakaros, jo divi tādi "lukturi" tagad viņam atrodas acu tuvumā. Jāpiebilst, ka "brūnā josta" šoreiz palika bez darba;

2. Visskanīgākais notikums noteikti bija zem šifrētā nosaukuma "38. g". Tas izpaudās kā vietēja aborigēna uzstājīgais paziņojums, ka kāds no godīgajiem sportistiem ir nēmis un nobēdzinājis savu rokassomiņu, antīko 1938. gadā ražoto pedālīnāmo. Tālāk sekoja Zaula saviesīgā saruna ar vietējās jātnieku patruļas pārstāvjiem, kas beidzās ar dažu papīru sasmērēšanu, draudzīgu rokasspiedienu un norunu, tuvākā laikā labākajā Lapmečiema restorānā apmazgāt aizgājēju;

1. Notikumi par kuriem rakstu auto-riem nav nojausmas.

PS. Iepriekšējā rakstā par ģeoraliju iezagusies kļūda: Smaidīgo patiesībā sauc par SMEJEJU un Blondo - par TELE-TUBIJU.

NEZ, vai LU dienestā viesnīcās kādreiz ir bijusi sanitārā inspekcija

ju novietojšanai, priekšvērtējam, ar vāku aizveramu atkritumu urnu.

12. punkts nosaka, ka gaisa temperatūra dienestā viesnīcās dzīvojamās telpās, mācību telpās, virtuvēs, vannas (dušas) telpās, tualetes telpās un personāla telpās ir no 18°C līdz 22°C, bet dienestā viesnīcu gaitenīs un saimniecības telpās ne zemāk par 16°C.

13. punkts paredz, ka dienestā viesnīcās telpās ir **dabīgā vai mākslīgā ventilācija**. Dienestā viesnīcās telpās relatīvais gaisa mitrums ir no 30% līdz 60%, kā arī gaisa kustības ātrums nedrīkst pārsniegt 0,3 metrus sekundē. *[Nez vai šķīrības logos pieder pie dabīgās ventilācijas sistēmas??]*

14. punktā noteikts, ka dienestā viesnīcās pirmā stāva **ieeja (izeja) un evakuācijas izejas** dienmaktis tumsajā laikā ir **apgaismotas**. *[Nu, to mēs varētu pārdomāt!]*

16. punktā uzsvērts, ka dienestā viesnīcu telpu uzkopšanas kārtību nosaka dienestā viesnīcas iekšējās kārtības noteikumi, visas dienestā viesnīcas izmantojamās telpas un šo telpu iekārtas ir **tīras un darba kārtībā**. *[Tad jau mūsu mazajiem draugiem, politiķiem un tarakāņiem, vairs nebūs kur dzīvot! Un beidzot viss viss strādās!]*

20. punkts nosaka, ka dienestā viesnīcas nodrošina irnieku ar tīnēm gultas piederumiem. Vismaz reizi gadā (vai arī biežāk, ja nepieciešams) tiek veikta gultas piederumu ķīmiskā tīrīšana. Ne retāk kā reizi desmit dienās (ja nepieciešams, arī biežāk) dienestā viesnīca nodrošina irnieka gultas veļas maiņu.

So noteikumu 1. pielikumā noteikts, ka **samītāri tehnisko ierīču minimālā skaita attiecībā pret dienestā viesnīcas irnieku skaitu jābūt:**

Dušas telpā – 1 duša uz 15 cilvēkiem;
Tualetes telpā – 1 klozetpods uz 10 cilvēkiem, kā arī izlītnes roku mazgāšanai (1 izlītnes uz 10 cilvēkiem).

Atliek vien izdarīt secinājumus. Parēķiniet.

Latvijas Universitātes Studentu padomes lapas veidotāju rīcībā nonācis dokuments, ar kuru jūs vēlētos iepazīstināt – Ministru Kabineta noteikumi **Higiēnas prasības dienestā viesnīcām, kas pieņemti 2000. gada 11. aprīlī**. Apskatīsim dažus noteikumu punktus, kuros konstatējam atšķirības no esošās situācijas kojas.

Noteikumu 3. punktā noteiktas telpas, kādas būtu jāierīko dienestā viesnīcās: dzīvojamās telpas, virtuves, vannas (dušas) telpas un tualetes telpas, gaiteni un kāpņu telpas, kā arī dažādas saimniecības telpas – dienestā viesnīcas inventāra (mēbeļu, elektrisko ierīču) novietojšanai, gultas piederumu un veļas novietojšanai, telpa uzkopšanas inventāra novietojšanai, **irnieku personiskās veļas mazgāšanai un žāvēšanai, telpa personālam un macību telpas** (ja dzīvojamās telpās izmītina mācību iestāžu audzēkņus). *[Dzīvojamā LU dienestā viesnīcā diemžēl dažas no šīm telpām vēl nav atrastas!]*

Noteikumu 5. punktā norādīts, ka dienestā viesnīcā ar atsevišķām dzīvojamām telpām, tām ir izeja uz kopēju gaiteni un tās nav savienotas ar virtuvi, katrā dzīvojamā telpā stāv ierīko vienu vai vairākas virtuves ar atbilstošu aprīkojumu. Virtuvē jābūt vismaz vienai gāzes vai elektriskajai plītij uz 12 dienestā viesnīcas irniekiem, vismaz viena izlītnes trauku mazgāšanai uz 10 viesnīcas irniekiem. *[Laikam, demogrāfiskā situācija Latvijā, jo īpaši LU kojos tā būs augstnāša, ka LU saimniecības daļai nav pamatīgi aprīkojuma būvniecībai.]*

6. punktā uzsvērts, ka dienestā viesnīcā ar atsevišķām telpām, tām ir izeja uz kopēju gaiteni un tās nav savienotas ar vannas (dušas) telpu un tualetes telpu, ierīko koplietošanas dušas telpu un tualetes telpu **atsveiški vīrešiem un sievietēm**.

8. punkts paredz, ka dienestā viesnīcas koplietošanas dušas ir atsevišķās kabīnēs, kas ir aprīkotas tā, lai varētu novietot mazgāšanas piederumus. Ierīko arī priekštelpu drēb-

Atgriezoties pie iepriekš publicētā...

IEVA REINBERGA

Universitātes Avīzes redaktors ir saņēmis daudzus iesniegumus no Dienesta viesnīcas administrācijas un studentiem.

Viens no dokumentiem, kurš tika adresēts LU Saimniecības daļas vadītājam V. Miķelsonei, bija LU Dienestā viesnīcas Buļļu ielā 5 dzīvojošo studentu un darbinieku iesniegums. Šajā dokumentā parakstījušies 8 darbinieki un 83 studenti apliecina ka Latvijas Universitātes Avīzes 17. oktobra numurā minētajiem faktiem par Dienestā viesnīcu Buļļu ielā 5 nepiekrīt. *Interesanti protams cik no visiem studentiem, izlasot šādu dokumenta tekstu, spēja atcerēties, par ko tieši bija raksts.* Kļūst baumas arī par parakstu vākšanas īpatnībām – paraksties pie sarga, tad saņem istabiņas atslēgas. Tā teikt, piespiedu brīvprātīgi (mīļā miera labad!). Turklāt lielākā daļa parakstījušies ir 1. kursa studenti, bet daļa vecāko kursu un magistrantūras

studentu gan atteicās parakstīt šo jauko dokumentiņu. Ar to vēl nebija gana. Tā kā laikam netika savākts pietiekami daudz parakstu, komandantes meita apmeklēja studentus arī istabiņās, pieprasot parakstīties uz šīm lapām. Esam atkārtoti pārliecinājušies par koju administrācijas divainībām. Pirms gada Buļļu kojos tiešām ir notikušas kādas reliģiskas kopas sanāksmes ar dziesmām un skaļām runām. Uz tām esot aicināti arī studenti, kuri neredz savai dzīvei jēgu. Koku veļas pārzine pat necenšoties slēpt savu piederību sektai un to atklāti ir paudusi studentiem, apgalvojot ka šī reliģiskā piederība viņai esot nākusi tikai par labu un cēlusi viņas personību.

Latvijas Universitātes Avīzes redakcija ir saņēmusi 11 iesniegumus, kurus parakstījuši 14 Tālivalža ielas kojos dzīvojoši magistrantūras studenti, kuri apgalvo, ka ir maksājuši

Ls 7 nevis Ls 15, kā apgalvots rakstā. Par šo rakstu savu viedokli izteikuši 1/3 no šajās kojās dzīvojošajiem magistrantūras studentiem. Īpaši gribētos atzīmēt Vitālija Purviņa, magistrantūras 2. kursa studenta iesniegumu, kas aizņēma 3 A4 izmēra lapas, kurā nikni tiek pausts nosodījums par Universitātes Avīzes re-

mācības avots pauda sašutumu septembra sākumā, kad komandante bija paudusi informāciju studentiem par to, ka magistrantiem būs jāmaksā Ls 15 mēnesī, bet reālas darbības nesekoja. Pirms raksta publicēšanas LU Avīzes Studentu padomes lapas redaktore zvanīja uz iepriekšminētajām kojam un stādījās priekšā kā magistrantūras studente, jautājot, cik tad dzīvošana tur varētu maksāt. Uz telefona zvanu atbildēja koju sargs,

kurš apgalvoja ka ir jāmaksā ne vairāk, ne mazāk kā Ls 15. *Balstoties uz saņemtajām studentu sūdzībām un kopmītnu personāla telefoniski sniegto apstiprinājumu, cīnoties par studentu tiesībām, atļāvāmies publicēt šo situāciju un uzsākt tās vispārīgu izskatīšanu.*

No visas sirds atvainojamies Tālivalža ielas koju komandantei par nepatieso faktu publikāciju. Ceram, ka turpmāk šādas kļūdas

mūsu turpmākajā darbībā neatkārtosies.

Iepriekšējo rakstu autore vēlas izteikt savu izbrīnu, par LU studentu tiesiskuma izpratni un pašreizējā, saņemot tik daudz un izvērstus iesniegumus avīzes raksta sakarā. No daudzajiem iesniegumiem varētu secināt, ka pēkšņi LU avīzes Studentu padomes lapa kļuvusi par ļoti populāru lasāmvielu, ja magistrantūras studenti vispārējās aizņemības apstākļos spēj izraisīt šādu iesniegumu plūdus. Jāatzīst, ka šis ir vispār visu laiku vienīgās atsauksmes, kuras saņemtas par rakstiem Latvijas Universitātes Avīzes Studentu padomes lapā, neskatoties uz vienmēr klātpievienoto autora e-pasta adresi. Izbrīnu rada šo magistrantūras studentu motivācija rakstīt šos iesniegumus, bet varbūt darbojas kāds raksta autoram nezināms motīvs. Arī turpmāk gaidīšu garas un plašas atsauksmes no studentiem un LU administrācijas uz e-pasta adresi sarkanaa@e-apollo.lv.

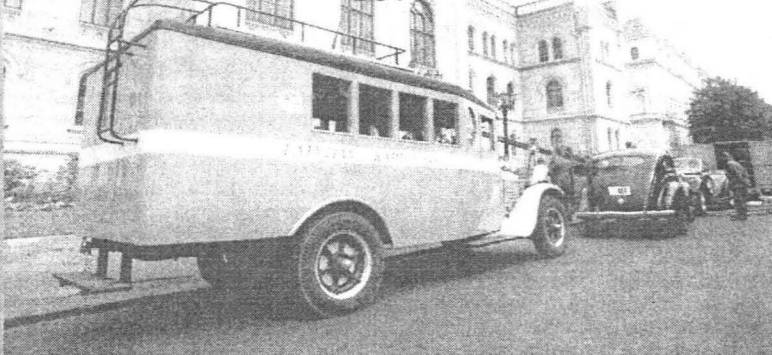
"Esam atkārtoti pārliecinājušies par koju administrācijas divainībām..."

dakcijas kompetences trūkumu, kā arī norādīts uz iespējamiem tiesu darbiem, sakarā ar nepatiesas informācijas publikāciju.

Beidzot esam sazinājušies ar informācijas avotu, kas liecināja ka ir maksāts Ls 15 par magistrantūras studenta dzīvošanu kojās. Izrādās, ka tiešām esam paudusi nepatiesību un visi magistrantūras studenti par savu uzturēšanos kojās, maksājuši atbilstoši LU rektora rīkojumam. Infor-

Sveiks, student!

Cerams, ka Tu esi dzirdējis, ka novembrī FM viļņos sāks skanēt radio tieši Tev!

Un tāpēc, ja Tev ir kādas idejas, kuras varētu realizēt radio – studentu programmā, tad zvani vai nāc uz LU Studentu padomi 7034316.

REĀLS SVIESTS

AK, ŠIE AUTOMĀTISKIE ATBILDĒTĀJI...

Pēc MĀRTIŅA PAKALNINA atraduma - Hellou. Es esmu Rona automātiskais atbildētājs, mani sauc Mārvins, un man ir depresija. Mana atmiņa ir 50 000 reizes lielāka kā manam saimniekam, bet viss, ko es varu darīt, ir - atbildēt uz telefona zvaniem. Dzīve... Pēc pikstiena ierunājiet savu vārdu un telefona numuru. Tikai viens Dievs zina, kā es ienīstu šo pikstieni, tas skan tik precīgi...

- Atvainojiet, ne Krisa, ne Sjuzenas nav mājās. Ja vēlaties ko teikt, runājiet pēc signāla. Ja jūs zvanāt sakarā ar to parādu, runājiet PIRMS signāla.

AUTOMĀTISKIE ATBILDĒTĀJI UN SVARĪGAS PERSONAS

- Paldies, ka piezvanījāt uz Padomju Savienības vēstniecību. Nevienš KG... Khm, neviens diplomāts šobrīd nav

brīvs telefona sarunai, tāpēc, kad izdzirdēsiet kapitālistisku pikstieni, atstājiet savu vārdu, telefona numuru un īsi aprakstiet noslēpumus, ko gribat pārdot.

- Hallo. Šis ir Nonoksinols 9, Dižēnās Padomju Sociālistisko Republiku Savienības Komunistiskās Partijas Politbiroja Ģenerāļsekretāra, Krievijas Darbaļaužu Tautu Kombinēto Armiju Galvenā Virspavēlnieka, Pirmā Pilsotņā Pēc Ļeņina Gribas, Padomju Literatūras Un Vietējās Zinātnes Visaugstākā Aizbildņa, Padomju Tautas Miera Un Laimes Kongresa Prezidenta un Kremļa beisbola komandas kapteiņa Mihaila Vladivostoka Gorbačova personīgais un privātais telefons. Bet sauciet mani vienkārši par Mišu.

- Prezidents diemžēl neatrodas savā ofisā. Nosauciet slepeno paroli, atstājiet savu vārdu, telefona numuru un norādiet valsti, kas jāņem.

- Visuma epicentrs, runā Dievs. Pēc signāla atstājiet savu vārdu, numuru un lūgšanu. Es piezvanīšu, cik vien ātri varēšu. Lūdzu, atcerieties, ka es uzklāšu visas lūgšanas, bet dažreiz atbilde ir NĒ. Esi svētīts, mans bērns. Atā!

- Paldies, ka piezvanījāt uz karsto līniju "Grēksūdze". Tēva Durveja šobrīd nav, bet, ja jūs pēc signāla atstāsiet savu vārdu, telefonu un grēksūdzi, viņš nosūtīs jums grēku atlaidi, cik vien ātri iespējams. Un atcerieties, ka grēksūdze tiks pieņemta tikai tad, ja jūs savus grēkus aprakstīsiet dzīvi un detalizēti!

- Paldies, ka piezvanījāt uz 911. Visi operatori šobrīd ir aizņemti. Nenolieciet klausuli. Uz zvanu atbildēs, kad pienāks jūsu kārtā. (Atskan visbriesmīgākā mūzika, kādu vien var iedomāties). Paldies, ka uzgaidījāt. Jūs zvans mums ir ļoti svarīgs. Nenolieciet klausuli. Jeb arī, ja pavisam vairs nevar gaidīt, pēc signāla atstājiet savu ziņojumu, un kāds no mūsu operatoriem piezvanīs jums. Lai jums labi klājas.

- Šērvudas mežs. Kuru briedi vēlaties?

- Jūs esat piezvanījis uz firmu "Psihoanalīze pa telefonu". Es nevaru pieņemt piezvanījumu, taču jūs varat pēc signāla atstāt savu vārdu, numuru, īsumā aprakstīt savu bērnību un pastāstīt, kādas asociācijas jūsim rada sekojošie vārdi: apelsīns... māte... vienradzis... Es piezvanīšu jums, cik vien ātri iespējams, un nosaukšu diagnozi.

- Paldies, ka piezvanījāt ausu automatizētajai dzirdes pārbaudei. Sagatavojieties testam numur viens. Kurā ausī signāls ir skaļāks? PĪ.

- Sveiki, jūs esat piezvanījis Džimam un Sonai. Mēs nevaram paņemt klausuli, jo darām to, kas mums patīšam patīk. Sonai patīk darīt to no augšas uz leju, bet man - no labās uz kreiso pusi. Tāpēc atstājiet ziņojumu, un mēs piezvanīsim jums, kad būsīm beiguši tīrīt zobus.

LU AUTOSKOLA

Uzsāk nodarbības

Individuālās braukšanas apmācībai B kategorijas transporta līdzekļiem:

Ceļu satiksmes noteikumi - teorētiskās nodarbības
Mācību braukšana - praktiskās nodarbības

LU studentiem un darbiniekiem atlaides!

Pieteikties līdz š.g. 20. novembrim

Rīgā, Brunīņu ielā 36/3 (sētas māja), 2.st., no plkst. 9.00 līdz 15.00

Tālruni uzziņām: 2274889, 2275392, mob. 6525383